



# Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

Timrå kommun

KPMG AB

2018-10-10

Antal sidor 9



Timrå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-10

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Anvisningar och styrdokument	4
3.2	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	4
3.2.1	Bakgrund	4
3.2.2	Finansiella mål	4
3.2.3	Verksamhetsmål	4
3.2.4	Sammantagen bedömning	5
4	Delårsrapporten i övrigt	5
4.1	Innehåll	5
4.2	Balanskravet	6
4.3	Resultaträkning	6
4.4	Sammanställd redovisning	7



**Timrå kommun**

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-10

## 1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL<sup>1</sup> bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Vår samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Vi är oroad över resultatutvecklingen.

Vi lämnar med anledning av vår granskning följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- att utveckla beskrivningarna av måluppfyllelsen i kommande rapporter samt att underlag som verifierar bedömningen finns tillgängliga för granskning, se avsnitt 3.2.3.
- att kommunstyrelsen bereder en åtgärdsplan så snart som möjligt, se avsnitt 4.2.
- att kommentarer till delårsrapporten utvecklas, se avsnitt 4.3.
- att förklaringar inhämtas från berörda nämnder och förvaltningar vad gäller uppgifter om att statsbidrag inte har sökts, se avsnitt 4.3.

---

<sup>1</sup> Kommunallag (2017:725)



Timrå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-10

## 2 Inledning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska delårsrapporten per 2018-08-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Syftet med granskningen är även att bedöma om kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting.

### 2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar delårsrapporten 2018-08-31.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisions sed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL<sup>2</sup> och Skyrev<sup>3</sup>.

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i delårsrapporten.

I vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

---

<sup>2</sup> Sveriges Kommuner och Landsting

<sup>3</sup> Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

## 2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag, KRL
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Vi har även bedömt om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål kommunfullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

## 2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen.

## 2.5 Projektorganisation

Granskningen har genomförts under ledning av Lena Medin, certifierad kommunal revisor.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomichef.

## 2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive delårsrapporten.
- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.
- Stickprovvis avstämning och verifiering av väsentliga balansposter mot specifikationer med tillhörande underlag i den omfattning som krävs för bedömning av fullmäktiges finansiella mål.
- Översiktlig analys av resultaträkningen.

## 3 Resultat av granskningen

### 3.1 Anvisningar och styrdokument

I KRL framgår att kommunerna ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, d v s högst åtta månader. Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av fullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Timrå kommun har valt att förlägga delårsrapporten till den 31 augusti.

### 3.2 Bedömning utifrån fullmäktiges mål

#### 3.2.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

#### 3.2.2 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har antagit fyra finansiella mål som i sin tur är fördelade på ett antal styrtal.

Kommunstyrelsen bedömer att tre mål inte kommer att uppnås medan det fjärde målet delvis uppnås.

#### 3.2.3 Verksamhetsmål

Timrå kommuns styrkort för medborgare, utveckling, process och medarbetare innehåller tretton mål. För helåret 2018 beräknas tio av dessa att uppnås och tre mål beräknas uppnås delvis.

Vi har gjort följande iakttagelser vad gäller bedömningen:

- Flera av målen saknar uppgift om utfall per 2018-08-31 och/eller beräknat utfall per 2018-12-31.
- Samtliga angivna målvärden överensstämmer inte med beslutade.
- Underlag som verifierar de uppgifter som har lämnats saknas.

**Timrå kommun**

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-10

*Kommentar*

Vi rekommenderar att utveckla beskrivningarna av måluppfyllelsen i kommande rapporter samt att underlag som verifierar bedömningen finns tillgängliga för granskning.

### **3.2.4 Sammantagen bedömning**

Av delårsrapporten framgår:

”Kommunledningskontorets bedömning är att god ekonomisk hushållning inte kommer att klaras för verksamhetsåret 2018.”

Vi tolkar att det också är kommunstyrelsens bedömning.

Vår samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten inte är i enlighet med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

## **4 Delårsrapporten i övrigt**

### **4.1 Innehåll**

Enligt KRL 9:2 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennes slut.

RKR:s rekommendation 22 gäller från räkenskapsåret 2014. Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten, och hur dessa ska värderas.

*Kommentar*

Sammantaget bedömer vi att delårsrapporten följer RKR:s rekommendation 22.

## 4.2 Balanskravet

Balanskravsutredningen baserat på prognosen visar att balanskravsresultatet är negativt med – 31,7 mnkr.

Ett balanskravsunderskott ska regleras senast tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. För att inte tid går förlorad bör åtgärder sättas in så fort som möjligt. Enligt prop 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet.

### *Kommentar*

Vi är oroadade över resultatutvecklingen och rekommenderar att kommunstyrelsen bereder en åtgärdsplan så snart som möjligt.

## 4.3 Resultaträkning

Nedan redovisas en översiktlig ekonomisk jämförelse

Belopp i mnkr	Utfall 2018-08-31	Prognos 2018 per 2018-08-31	Budget 2017	Utfall 2017-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-706,0	-1 092,8	-1 053,6	-1 022,5
Förändring i %, jmf med föregående år		6,9		
Skatteintäkter och statsbidrag	706,9	1 063,1	1 064,4	1 043,4
Förändring i %, jmf med föregående år		1,9		
Finansnetto	0,1	-1,0	-2,5	-1,1
Årets resultat	1,0	-30,7	8,3	19,8
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	99,9	102,9	99,2	98,1





## Timrå kommun

Översiktlig granskning av delårsrapport per 2018-08-31

KPMG AB

2018-10-10

### *Kommentarer*

Vi noterar att verksamhetens nettokostnader har ökat med 6,9 % jämfört med föregående år medan skatteintäkter och statsbidrag endast ökat med 1,9 %. Det kostnadsslag som ökat mest jämfört med samma period förra året är personalkostnader, drygt 30 mnkr.

Underskottet förklaras främst av socialnämnden som redovisar en prognos med – 34,7 mnkr, där kostnader för flera verksamhetsområden har ökat. Även finansförvaltningen redovisar ett underskott – 8 mnkr, vilket förklaras av att budgeterade intäkter i form av statsbidrag inte har sökts.

En översyn pågår av deponiavsättningen. En preliminär bedömning är att avsättningen behöver ökas, vilket inte är inräknat i prognosen utan kommer att försämra resultatet ytterligare.

### *Kommentar*

Vi skulle gärna se att skillnaden mellan utfallet, + 1 mnkr, per 2018-08-31 och prognosen för helåret, - 30,7 mnkr, kommenteras tydligare.

Vi rekommenderar att orsakerna till avvikelserna kommenteras mer utförligt. Det bör också framgå om det finns beslutade åtgärder för att komma till rätta med underskottet.

Vi har inte närmare granskat uppgiften att statsbidrag inte har sökts. Vi rekommenderar att förklaringar inhämtas från berörda nämnder och förvaltningar.

## 4.4 Sammanställd redovisning

I den sammanställda redovisningen ingår förutom Timrå kommun de helägda bolagen AB Timråbo, Timrå Vatten AB, Midlanda Centrum AB och Wivsta Water AB samt delägda bolaget Midlanda Flygplats AB och kommunförbundet Medelpads Räddningstjänst.

Vi har inte närmare granskat den sammanställda redovisningen.

KPMG, dag som ovan

Lars Skoglund  
*Auktoriserade revisorer*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*



# Uppföljning av IT-säkerhet samt granskning av införande av dataskyddsförordningen

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-10-10

Antal sidor 12



Timrå kommun

Uppföljning av IT-säkerhet samt granskning av införande av dataskyddsförordningen

2018-10-10

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Uppföljning av tidigare granskning	5
3.1	Rekommendationer och kommunstyrelsens svar	5
3.2	Riskanalyser	6
3.3	Vägledande råd	7
3.4	Systemförvaltare	7
3.5	Behörigheter	8
3.6	Regelbundna kontroller	9
4	Dataskyddsförordningen	9
5	Slutsats och rekommendationer	10
5.1	Svar på revisionsfrågorna	10
5.2	Rekommendationer	10

## 1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att uppdra att följa upp att åtgärder har vidtagits avseende iakttagelserna i revisionsrapporten "Hantering av IT-säkerhet<sup>1</sup>". Vidare har vi fått uppdrag att översiktligt granska om kommunen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att klara kraven i dataskyddsförordningen (GDPR). Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Granskningen syftar till att konstatera om tillräckliga åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagelserna från granskning av IT-säkerhet samt för att klara kraven i dataskyddsförordningen.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits med anledning av iakttagelserna från den tidigare granskningen av IT-säkerhet samt för att klara kraven i dataskyddsförordningen.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi att:

- Kommunstyrelsen och berörda nämnder generellt säkerställer att beslutade åtgärder vidtas.
- Kommunstyrelsen och berörda nämnder fattar beslut om åtgärder med anledning av resultatet i GAP- och riskanalyser (se avsnitt 3.2).
- Kommunstyrelsen följer upp att styrdokumentet, bl.a. vägledande råden, efterlevs (se avsnitt 3.3). I vår rapport har vi särskilt tagit upp följande punkter, men rekommendationen gäller styrdokumentet som innehåller en mängd krav generellt:
  - Behovet av två systemförvaltare (se avsnitt 3.4).
  - Att riktlinjer för behörighetstilldelning upprättas och att blankett/ e-tjänst ger mer stöd för tilldelning vad gäller nivåer (se avsnitt 3.5).
  - Att regelbundna interna kontroller genomförs och att resultatet rapporteras till centrala IT (se avsnitt 3.6).
- Kommunstyrelsen tillser att styrdokumentet omprövas regelbundet, gärna årligen (se avsnitt 3.3).
- Kommunstyrelsen och övriga nämnder säkerställer att Dataskyddsförordningen efterlevs. Vi rekommenderar att samtliga nämnder inhämtar en statusrapport med tillhörande plan för åtgärder samt följer upp denna (se avsnitt 4).

---

<sup>1</sup> Rapporten daterad februari 2016

## 2 Inledning/bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp att åtgärder har vidtagits avseende iakttagelserna i revisionsrapporten "Hantering av IT-säkerhet". Vidare har vi fått uppdrag att översiktligt granska om kommunen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att klara kraven i dataskyddsförordningen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Av 2016 års revisionsrapport gällande IT-säkerhet framgår att den interna kontrollen avseende kommunens IT-säkerhet inte är tillräcklig och bör förbättras. Av svaret från kommunstyrelsen framgår att ett flertal åtgärder kommer att vidtas.

EU har i april 2016 beslutat om ett nytt regelverk för behandling av personuppgifter som ska börja tillämpas i medlemsstaterna i maj 2018. Den nya dataskyddsförordningen kommer att gälla som lag i samtliga medlemsstaterna och ersätter då tidigare nationell lagstiftning. Vid tidpunkten för vår granskning har den nya lagstiftningen trätt i kraft och arbetet med att anpassning till den nya lagstiftningen bör vara klart.

Revisorerna bedömer att det finns en risk att beslutade åtgärder inte genomförts fullt ut i enlighet med svar på revisionsrapporten. Det finns också en risk att vidtagna åtgärder inte har fått avsedd effekt. Revisionen anser att det är väsentligt att fattade beslut genomförs samt att det finns rutiner för att säkra att så sker.

Vad gäller dataskyddsförordningen bedömer revisionen att det finns en risk för att tillräckliga förberedelser inte har genomförts för att lagstiftningen ska kunna följas.

### 2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att konstatera om tillräckliga åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagelserna från granskning av IT-säkerhet samt för att klara kraven i dataskyddsförordningen.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- om åtgärder har vidtagits i enlighet med svaren på granskning av IT-säkerhet samt om styrelsen har följt upp att vidtagna åtgärder efterlevs och fått avsedd effekt.
- om tillräckliga åtgärder har vidtagits för att säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen.

Granskningen gällande IT-säkerhet omfattar endast uppföljning av tidigare granskning. Vad gäller dataskyddsförordningen är granskningen översiktlig.

Granskningen avser främst kommunstyrelsen men samtliga nämnder omfattas av regelverket.



**Timrå kommun**

Uppföljning av IT-säkerhet samt granskning av införande av dataskyddsförordningen

2018-10-10

## **2.2 Revisionskriterier**

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Tillämpbara interna regelverk, policies och beslut

## **2.3 Metod**

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier
  - Vägledande råd och bestämmelser (främst Förvaltning & Drift av IT inom Timrå kommun)
  - GAP-analys Timrå kommun informationssäkerhet
  - Timrå kommun riskutvärdering IT-system
  - Blanketter för bl.a. behörighetstilldelning
  - Handlingsplan GDPR – ett stöd i det fortsatta arbetet.
- Intervjuer med berörda tjänstemän

Rapporten är faktakontrollerad av IT-samordnare och IT-chef.

## 3 Uppföljning av tidigare granskning

### 3.1 Rekommendationer och kommunstyrelsens svar

Följande rekommendationer lämnades med anledning av tidigare granskning. Under respektive punkt finns kommunstyrelsens svar:

- *Färdigställ riskanalyser av prioriterade system och förtydliga vid vilka tillfällen riskanalyser ska göras.*

Som bekant pågår riskanalyser (GAP), som kommer att vara färdigställda under kvartal 3 2016. Det påpekas att systemförvaltarna behöver stöd i detta arbete, vilket de har. En konsult på driften samt en samordnare på Centrala IT har stått till förfogande sedan starten för snart ett år sedan.

- *Se till att de vägledande råden är aktuella.*

Efter riskanalysernas färdigställande ska aktualisering av styrdokumentet ske. Det planeras till kvartal 3 – 4 2016. I nya versioner kommer att framgå var, när och hur riskanalyser ska göras. Enligt tidigare gjord revision så är det denna ordning som ska gälla.

- *Utred om ansvarsfördelningen är ändamålsenlig, exempelvis genom att se till att minst två personer har kännedom om system och rutiner vid varje förvaltning.*

Som framgår är ansvaret systemägarens (enskild förvaltning) för att det till exempel ska finnas dubbla funktioner för systemförvaltning. Det ska påpekas att behovet av sådana dubbla funktioner poängteras i befintliga styrdokument. Centrala IT har i dagsläget inget mandat för att kräva att förvaltningarna t.ex. ska ha dubbla systemförvaltare för respektive system. Detta är en verksamhetsfråga.

- *Säkerställ att det finns skriftliga rutiner för exempelvis behörighetshantering och att de rutinerna är ändamålsenliga.*

Skriftliga rutiner för behörighetshantering gällande kommunens nät, finns och bedöms vara ändamålsenliga. Dock krävs det även behörighetsbeställningar från respektive systemförvaltare i respektive system. Där har Centrala IT inga mandat att bestämma hur eller när ett lösenord ska ges. Det är en verksamhetsfråga och även i många fall en leverantörsfråga. I många system kan vi inte välja vilka regler vi vill ha utan de finns redan inbyggda i systemet.

- *Se till att det genomförs regelbundna kontroller med avseende på IT-säkerhet och att de kontrollerna baseras på en riskbedömning. Kommunstyrelsen som är övergripande ansvarig för IT säkerheten bör regelbundet inhämta information om vilket arbete som bedrivs vid förvaltningarna.*

Centrala IT kommer att utreda och överväga om det är ändamålsenligt att föreslå att det ska göras en årlig rapportering av de kontroller av IT-säkerhet som genomförts vid förvaltningarna. Dock har Centrala IT inga mandat att kräva att förvaltningarna ska göra detta.

Det framgår också av svaret att centrala IT inte har någon egen makt över internkontrollen. Centrala IT avser att lägga önskemål om att alltid ha med några punkter. Det poängteras att det utförs ständig övervakning och kontroller i våra system.

- *Utred om det finns något sätt att automatiskt få en överblick över de anställdas samtliga behörigheter. I dagsläget hålls en manuell förteckning av systemförvaltarna.*

Vad till sist gäller att med automatik få överblick över anställdas samtliga behörigheter pågår det arbetet. Det har pågått en under en längre tid, vilket vi tidigare informerat om. Arbetet innebär att när en medarbetare inte längre får lön så stängs man automatiskt av från inloggning i kommunens nät. I och med att den inloggningen tas bort, så kommer man inte längre in i andra system heller. Det krävs fortfarande att respektive systemförvaltare löpande håller ordning på sina egna inloggningar till sitt eget system.

## 3.2 Riskanalyser

Av "Vägledande råd och bestämmelser – Förvaltning & Drift av IT inom Timrå kommun" framgår att krav på och åtgärder för ett enskilt IT-system ska dokumenteras i en verksamhets/riskanalys. Kravet gäller för kommunens tio prioriterade system, d.v.s. sådana som är viktiga för verksamheten. Analysen ska kontrolleras varje år och uppdateras vart tredje år.

En GAP-analys genomfördes hösten 2016<sup>2</sup> av en extern konsult.

En intern riskanalys har därefter genomförts två gånger. Vi har tagit del av rapport daterad 2017-10-10.

Analysen visar på ett antal brister. Kommunstyrelsen som enligt uppgift har behandlat rapporterna, har däremot inte fattat några beslut om åtgärder för att komma till rätta med bristerna.

Enligt kommunledningsförvaltningen har dock vissa åtgärder vidtagits. Socialförvaltningen uppger att åtgärder är vidtagna. Barn- och utbildningsförvaltningen uppger att en tjänst har inrättats och att ett arbete kommer att påbörjas under hösten 2018. Kultur- och teknikförvaltningen och miljö- och byggnadsnämnden anser att iakttagelserna inte berör förvaltningarnas respektive system.

---

<sup>2</sup> GAP analys Informationssäkerhet 2016-11-23 ver 0.9



2018-10-10

#### *Kommentar*

Vi anser att det är väsentligt att de brister som konstateras i analyserna åtgärdas. Vi anser att kommunstyrelsen som övergripande IT-ansvarig har ansvaret för att åtgärder vidtas samt genom sin uppsiktsplikt följa upp nämndernas åtgärder.

Vi noterar att kravet på riskanalys gäller kommunens tio prioriterade system. Vi anser att det rimligtvis finns fler system inom kommunen som är verksamhetskritiska, även om inte lika många anställda berörs. Vi anser att det behöver övervägas om riskanalyser behöver genomföras för dessa i någon form.

### **3.3 Vägledande råd**

De vägledande råden, för närvarande sex dokument exklusive tillägg, har uppdateras och fastställts av kommunstyrelsen, senast år 2016. Ytterligare ett antal förändringar har skett därefter. Enligt uppgift ryms dessa inom tidigare mandat om att göra smärre justeringar.

Enligt uppgift kommer råden att uppdateras under hösten 2018 med anledning av dataskyddsförordningen och i samband med det kommer även kommunstyrelsen att fastställa råden.

#### *Kommentar*

Vi ser positivt på att vägledande råden har uppdaterats. Vi anser att styrdokument, såsom vägledande råd, regelbundet, gärna årligen, omprövas.

Vi noterar att råden innehåller en mängd riktlinjer, för att säkerställa att dessa efterlevs behöver kommunstyrelsen följa upp efterlevnaden. Av svaret på föregående rapport framgår att Centrala IT inte anser att det finns något sådant mandat och enligt våra intervjuer hänvisas också till bristande resurser. Det är en fråga som kommunstyrelsen måste lösa.

### **3.4 Systemförvaltare**

Av kommunstyrelsen fastställda "Vägledande råd och bestämmelser – Förvaltning & Drift av IT inom Timrå kommun" framgår att det för mellan och stora system ska finnas två systemförvaltare.

Såsom framgår av svaret anses det vara en verksamhetsfråga. Vi har i vår granskning noterat att det verkar finnas i varje fall för några system, däribland vid socialförvaltningen, som numera har två systemförvaltare.

#### *Kommentar*

Vi anser att kommunstyrelsen och övriga nämnder systematiskt behöver gå igenom behovet av två systemförvaltare för de system som berörs.

### 3.5 Behörigheter

Av "Vägledande råd och bestämmelser – Förvaltning & Drift av IT inom Timrå kommun" framgår att

- endast behörig användare anställd i kommunen, ges åtkomst till kommunens IT-system. Undantagsfall kan behörighet ges tillfälligt till leverantörer
- användares behörighet ska styras utifrån dennas arbetsuppgifter och efter beslut av chefen
- varje användare ska ha en personlig identitet bestående av login-id och lösenord. Lösenord ska bytas vid uppmaning efter 180 dagar.
- den som är tjänstledig eller av annan orsak har längre frånvaro skall ha sin identitet spärrad
- uppföljning och revidering av tilldelade behörigheter ska ske regelbundet av respektive systemförvaltare.

En blankett för att begära behörighet finns framtagen. Blanketten som ska sparas i respektive personalakt skrivs under av ansvarig chef och behörighetsbeställaren. Enligt personalavdelningen sker ingen formell kontroll att blanketten kommer till dem för arkivering. En e-tjänst är under utveckling då blanketten innebär ett betydande administrativt arbete.

Behörigheten till centrala IT-systemet avslutas enligt uppgift senast tre månader efter sista lönen. Det ska enligt ansvariga därefter vara omöjligt att få tillgång även till övriga system. Ändring av behörigheter på systemnivå, t.ex. med anledning av ändringar av tjänst, arbetsplats, sker per system.

#### *Kommentar*

Vi bedömer att kommunstyrelsen i det vägledande rådet angett grundläggande krav för tilldelning av behörigheter. Av vägledande rådet framgår att regler för behörighetstilldelning ska vara fastlagda och kända. Varken kommunstyrelsen eller nämnderna har upprättat några egna riktlinjer för tilldelning av behörigheter. Vi anser att sådana är väsentliga vid behörighetstilldelning samt för att möjliggöra uppföljning av att rätt behörighet har tilldelats. Kommunstyrelsen bör även i kommundemensamma riktlinjer utifrån en övergripande riskbedömning reglera vilka kombinationer av behörigheter mellan olika system som är olämpliga.

Av den blankett som används för tilldelning av behörighet saknas för flera system möjlighet att ge olika nivåer på behörighet. Det gäller bl.a. lönesystemet och ekonomisystemet där rimligen inte alla användare ska ha samma behörighet.

Det är bra att behörigheten till inloggningen till centrala IT-systemet stängs ner med automatik när tjänstepersonen inte längre erhåller lön. Vi vill däremot lyfta risken om behörigheten inte blir förändras vid till exempel vid byte av tjänst.

### 3.6 Regelbundna kontroller

Enligt "Vägledande råd och bestämmelser – Förvaltning & Drift av IT inom Timrå kommun" ska systemägaren årligen rapportera till Centrala IT om interna kontroller som genomförts vid förvaltningen och vilka som planeras till nästa år.

Några sådana rapporter har inte lämnats till Centrala IT.

Vi kan i några av planerna för uppföljning av intern kontroll se att vissa IT-relaterade risker har bedömts och ska ingå i uppföljning. Av den sammanfattande rapporten som lämnats till styrelsen eller nämnden är det dock svårt att bedöma vilken kontroll som följts upp.

#### *Kommentar*

Timrå kommun är beroende av fungerande IT-baserade verksamhetsstöd. Vi konstaterar att trots det ingår inte risken i någon högre grad ingår i styrelsens och nämndernas riskbedömningar. Antalet uppföljda kontroller är begränsade. Resultatet har inte lämnats till Centrala IT.

## 4 Dataskyddsförordningen

Vi har genom intervjuer konstaterat att det har genomförts ett arbete för att införa dataskyddsförordningen.

Det har centralt funnits en plan för införandet av GDPR. Vi har inte tagit del av planen i dess ursprungliga form utan enbart som "Handlingsplan för dataskydd – ett stöd för det fortsatta arbetet" (fortsättningsvis benämnd handlingsplan).

Av handlingsplanen som lämnades till kommunchefen för kännedom i slutet av juli framgår att ansvaret är utdelat till olika tjänstepersoner. Av planen framgår att information/utbildning har genomförts, det finns vissa rutiner framtagna och att dataskyddsombud finns på plats. Av några punkter framgår att arbetet inte är avslutat. Av våra intervjuer framgår också att det fortfarande kvarstår ett arbete för anpassning till lagstiftningen, främst för kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Bland det som återstår kan nämnas att säkerställa att förteckningen över personuppgiftsbehandlingar är komplett och att säkerställa att avtal finns med externa leverantörer.

Såsom vi uppfattat har kommunstyrelsen och nämnderna fått information om lagstiftningen men däremot inte något om införandeprocessen, d.v.s. att allt är klart eller om något återstår.

## 5 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits med anledning av iakttagelserna från den tidigare granskningen av IT-säkerhet samt för att klara kraven i dataskyddsförordningen.

### 5.1 Svar på revisionsfrågorna

— Har åtgärder vidtagits i enlighet med svaret på granskning av IT-säkerhet samt om styrelsens har följt upp att vidtagna åtgärder efterlevs och fått avsedd effekt?

Vad gäller regelverk har kommunstyrelsen, som är övergripande ansvarig för kommunens IT-verksamhet, antagit och reviderat ett antal vägledande råd och bestämmelser i enlighet med tidigare rapport. Av dessa framgår ett antal bestämmelser, varav några framgår av vår rapport, som såväl kommunstyrelsen som övriga nämnder har att följa. Vi konstaterar i vår granskning att bestämmelserna inte alltid efterlevs. Vår bedömning är att kommunstyrelsen inte har följt upp och säkrat efterlevnaden av bestämmelserna i tillräcklig omfattning.

— Har tillräckliga åtgärder vidtagits för att säkerställa efterlevande av dataskyddsförordningen?

Dataskyddsförordningen började gälla som lag den 25 maj 2018. Vår granskning visar att det kvarstår åtgärder för att säkerställa efterlevnad. Vi anser vidare att kommunstyrelsen och ansvariga nämnder inte har informerat sig tillräckligt om statusen för införandet.

### 5.2 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi att:

- Kommunstyrelsen och berörda nämnder generellt säkerställer att beslutade åtgärder vidtas.
- Kommunstyrelsen och berörda nämnder fattar beslut om åtgärder med anledning av resultatet i GAP- och riskanalyser (se avsnitt 3.2).
- Kommunstyrelsen följer upp att styrdokumentet, bl.a. vägledande råden, efterlevs (se avsnitt 3.3). I vår rapport har vi särskilt tagit upp följande punkter, men rekommendationen gäller styrdokumentet som innehåller en mängd krav generellt:
  - Behovet av två systemförvaltare (se avsnitt 3.4).
  - Att riktlinjer för behörighetstilldelning upprättas och att blankett/ e-tjänst ger mer stöd för tilldelning vad gäller nivåer (se avsnitt 3.5).
  - Att regelbundna interna kontroller genomförs och att resultatet rapporteras till centrala IT (se avsnitt 3.6).
- Kommunstyrelsen tillser att styrdokumentet omprövas regelbundet, gärna årligen (se avsnitt 3.3).
- Kommunstyrelsen och övriga nämnder säkerställer att Dataskyddsförordningen efterlevs. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen och samtliga nämnder inhämtar en statusrapport med tillhörande plan för åtgärder samt följer upp denna, (se avsnitt 4).



**Timrå kommun**

Uppföljning av IT-säkerhet samt granskning av införande av dataskyddsförordningen

2018-10-10

Datum som ovan

KPMG AB

Lena Medin

*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Granskning av strategiskt fastighetsunderhåll

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-09-11

Antal sidor 14



Timrå kommun

Granskning av strategiskt fastighetsunderhåll

2018-09-11

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Strategisk fastighetsplanering	5
3.2	Ledningssystem för effektivitet och kvalitet	8
4	Slutsats och rekommendationer	12
4.1	Rekommendationer	12

## 1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens fastigheter med avseende på fastighetsunderhåll. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2018.

Syftet har varit att bedöma om kommunens rutiner kring identifiering, prioritering och genomförande av fastighetsunderhåll säkerställer ett bestående värde på kommunens anläggningar.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen har rutiner kring identifiering, prioritering och genomförande av fastighetsunderhåll men att nuvarande budget inte säkerställer ett bestående värde på kommunens anläggningar

Vi bedömer samtidigt att det saknas en kommunövergripande uppföljning och analys av det långsiktiga behovet av lokaler. Vi tolkar att kultur- och tekniknämnden har uppdraget sedan år 2011, men att det saknas rutiner för hur det ska genomföras. Vi upplever också att uppdraget inte varit tydligt då kommunstyrelsen i senaste budgetarbetet gav uppdraget till kommunledningskontoret att genomföra en översyn av kommunens lokalanvändning.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen och kultur- och tekniknämnden att tillsammans fastställa rutiner för hantering av kommunens samlade lokalanvändande, d.v.s. både egna fastigheter och förhyrda lokaler (se avsnitt 3.1.1).
- Vi rekommenderar också kommunstyrelsen att fastställa rutiner för framtagande av nödvändigt beslutsunderlag inför beslut om större lokalförändringar (se avsnitt 3.1.1).
- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att färdigställa bostadsförsörjningsprogrammet då det utgör grunden för den långsiktiga planeringen av socialnämndens behov av boenden och lokaler (se avsnitt 3.1.1).
- Vi rekommenderar kultur- och tekniknämnden att införa ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (se avsnitt 3.2.1).
- Vi rekommenderar kultur- och tekniknämnden att komplettera budget och uppföljning med fastighetsrelaterad statistik i den mån det finns tillgängligt (se avsnitt 3.2.1).
- Vi rekommenderar kultur- och tekniknämnden att säkerställa ett nytt arbetssätt utifrån de nya förutsättningar som it-systemet DeDu ger (se avsnitt 3.2.1).



## 2 Inledning/bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens fastigheter med avseende på fastighetsunderhåll. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2018.

Kommunens fastighetsbestånd är i första hand till för att ge den kommunala verksamheten rätt förutsättningar för att utföra sitt uppdrag. Det är samtidigt viktigt att fastigheternas ekonomiska värde bibehålls och att det finns en strategisk planering för hur fastighetsbeståndet ska utvecklas och förändras utifrån den kommunala verksamheten förändrade behov.

Det bör ske en löpande utvärdering av vilka fastigheter som ska bibehållas, förändras och utvecklas. Planeringen bör ske utifrån både verksamhetens behov och ekonomiska antaganden. Planeringen kan bestå av både en analys av verksamhetens framtida behov av lokaler, framtida hyresgästers förväntningar, en kartläggning av nuvarande skick och status på fastigheterna<sup>1</sup>, plan för att avyttra fastigheter och riva byggnader, underhållsplaner för de fastigheter som ska behållas och investeringsplaner för de fastigheter som ska utvecklas.

Fastighetsförvaltningen ska ske på så effektivt sätt som möjligt, d.v.s. det ska finnas en löpande uppföljning och analys av både drift och avhjälpande underhåll för att frigöra resurser för det planerade underhållet, vilket vidmakthåller fastighetens ekonomiska värde.

Timrå kommuns revisorer bedömer att det finns en *risk* att det saknas strategisk fastighetsplanering och att ett eftersatt underhåll på sikt kan leda till större kostnader på sikt. Revisorerna bedömer att det är *väsentligt* utifrån både verksamhetens kvalitet i tjänsterna och kommunens ekonomi att kommunen bedriver en ändamålsenlig och effektiv fastighetsförvaltning.

### 2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet har varit att bedöma om kommunens rutiner kring identifiering, prioritering och genomförande av fastighetsunderhåll säkerställer ett bestående värde på kommunens anläggningar.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Har nämnden en dokumenterad strategisk fastighetsplanering t.ex i form av analys av verksamhetens framtida behov av lokaler, framtida hyresgästers förväntningar, kartläggning av nuvarande skick och status på fastigheterna, plan för att avyttra fastigheter, underhållsplaner för de fastigheter som ska behållas och investeringsplaner för de fastigheter som ska utvecklas?
- Finns det rutiner för framtagande av underhållsplaner och uppdateras dessa i samband med att åtgärder utförs?

---

<sup>1</sup> Vi utgår från Jordabalkens definition av fastighet där fastigheten består av både byggnader och utemiljö.

- Finns det medel reserverade i budget motsvarar fastställt underhållsbehov (underhållsplaner) eller jämförbara objekt i nationell statistik?
- Finns det en löpande uppföljning och analys av kostnaderna för drift och avhjälpande underhåll samt om det sker jämförelse med nationell statistik eller annan liknande fastighetsorganisation?
- Finns rutiner för uppföljning och analys av genomförda underhållsprojekt som en del i ett systematiskt kvalitetsarbete?
- Har nämnden löpande uppföljning och analys för att säkerställa den långsiktiga inriktningen?

Granskningen har i projektplanen avgränsats till kultur- och tekniknämndens ansvar för kommunens fastigheter år 2018, men eftersom socialnämndens lokalbehov inte hanterats av kultur- och tekniknämnden har granskningen utökats till att även omfatta kommunstyrelsen.

## 2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- God ekonomisk hushållning enligt kommunallagen (2017:725 11 kap)
- Tillämpbara interna regelverk och policys

## 2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av
  - Lokalförsörjningsplan för Timrå kommun 2018-2020, Kultur- och tekniknämnden, 2018-03-08
  - Underhållsplan för Timrå kommuns fastigheter 2018-2027, Kultur- och tekniknämnden, 2018-03-08
  - Plan för intern kontroll år 2018, Kultur- och tekniknämnden
  - Rapport Översyn av kommunens lokalanvändning, Kommunstyrelsen, 2018-08,
- Intervjuer med berörda tjänstemän och förtroendevalda däribland ordförande för kultur- och tekniknämnden, förvaltningschef vid kultur- och teknik och fastighetschef samt kommunchef, socialchef, ekonom och utredare vid kommunstyrelsekontoret.

Samtliga intervjuade har fått möjligheten att faktakontrollera rapporten.

## 3 Resultat av granskningen

### 3.1 Strategisk fastighetsplanering

#### Organisation och uppdrag – kommunalt ägda fastigheter

Kommunens bebyggda fastigheter förvaltas av kultur- och tekniknämnden. Totalt omfattar det ca 85 000 kvadratmeter och består till stor del skolor och förskolor, men även brandstationer, kommunhus och kultur- och fritidsanläggningar.

Fastighetschefen och barn- och utbildningsförvaltningens chef har återkommande planerings- och uppföljningsmöten gällande nödvändiga åtgärder och ändrade verksamhetsbehov.

Kultur- och tekniknämnden förvaltar även fritids- och idrottsanläggningar, där föreningslivet är verksamhetsansvariga. För i stort sett samtliga anläggningar (utom idrottsplatsen Grytan) finns driftavtal med ansvarig förening. Driftavtalen omfattar både skötsel och tillsyn, avhjälpande underhåll och mediaförbrukning.

De kulturanläggningar som kultur- och tekniknämnden förvaltar (Lögdö bruk, Åstöns naturreservat och Y-et) betraktas som besöksmål och är en del i turismstrategin som näringslivskontoret ansvarar för. Förändring och utveckling av respektive kulturanläggning lämnas som uppdrag av näringslivskontoret. Näringslivskontoret tecknar hyresavtal med externa hyresgäster och ansvarar för kontakten med hyresgästen. Under senaste tiden har flera strategiska frågor rörande dessa anläggningar aktualiserats, så som återuppbyggnad av logen på Lögdö bruk och renovering av Y-et.

Frågor om utveckling och förändring av kommunhuset hanteras av kommunchefen. Gällande de tre brandstationerna i Timrå kommun förs samtalet med Medelpads räddningstjänstförbund, där även Sundsvalls och Ånge kommuner ingår.

#### Organisation och uppdrag – inhyrda lokaler

Kommunens bostäder ägs och förvaltas av det kommunala bostadsbolaget AB Timråbo, vilket inkluderar särskilda boenden och gruppboenden åt socialförvaltningen. Socialförvaltningen hyr också boenden och lokaler av externa fastighetsägare. Totalt rör det sig om tio kontrakt fördelade på sju fastighetsägare (privata bolag, bostadsrättsföreningar och en privatperson). Flera av barn- och utbildningsnämndens verksamheter finns också i inhyrda lokaler bl a fem förskolor och delar av gymnasieskolan.

Kommunfullmäktige beslutade 2011-11-28 att kultur- och tekniknämnden ska samordna och bevaka alla lokal- och hyreskontrakt för samtliga förvaltningar i kommunen.

I intervjuerna med socialchefen och fastighetschefen framkom att det inte finns några rutiner för avstämning och analys av lokalbehovet t ex inför kontraktstidens slut. Socialchefen har inte tillgång till uppdaterade listor över gällande uppsägningsdatum, det förs inte heller någon löpande dialog med kultur- och teknikförvaltningen gällande omförhandling eller uppsägning av avtal t ex när fastighetsägare inte levererar enligt avtalet. Socialförvaltningens kontakter med kultur- och teknikförvaltningen rör främst kontorslokalerna i kommunhuset och inhyrning av moduler för tillfällig verksamhet.

I intervjun med fastighetschefen framkom att förändringen genomfördes under år 2016 och planen är att samtliga avtal med avtalsvillkor ska registreras i IT-systemet DeDu (se mer under rubriken 3.2) så att det finns uppdaterade förteckningar över gällande avtal och att systemet lämnar automatiska påminnelser om uppsägning. Det finns dock ingen fastställd tidplan för registreringen. Uppdraget är inte heller bemannat.

### **Lokalförsörjningsplan**

Kommunfullmäktige beslutade 2009-03-30 att kultur- och tekniknämnden ska samordna kommunens nyttjande av lokaler. Det ska ske med största möjliga framförhållning och i nära dialog med övriga nämnder och förvaltningar. Enligt beslutet ska en plan för lokalförsörjning finnas och hållas aktuell.

Den lokalförsörjningsplan som nämnden fastställer varje år omfattar befolkningsprognos, kommunkarta där fastigheterna markerats, barn- och utbildningsnämndens långsiktiga behov och bedömt underhållsbehov för kommunens fastigheter. I planen finns också en förteckning över samtliga lokaler, både de som ägs av kommunen och externt förhyrda. Förteckningen innehåller socialnämndens lokaler, även om planen i övrigt inte omfattar socialnämndens behov av lokaler. Planen innehåller inte heller näringslivskontorets eller föreningslivets behov av lokaler.

I planen finns inga verksamhetsnyckeltal så som antal barn eller elever per kvadratmeter eller antal barn per klass/grupp, inte heller några riktlinjer gällande barngruppers storlek eller antalet avdelningar per förskola. Däremot omfattar lokalförsörjningsplanen riktlinjer vid behov av nya lokaler eller vid överskott av lokaler då det finns en uttalad vilja att öka lokalnyttjandet i egna lokaler genom att lämna externt förhyrda lokaler.

### **Samverkan i planprocessen och vid exploatering**

När nya områden planeras för bostäder får det konsekvenser för planering av t ex skolor och förskolor. Sedan en tid tillbaka deltar fastighetschefen i samrådsmöten vid framtagande av fördjupade översiktsplaner och detaljplaner för att analysera konsekvenserna gällande kommunens verksamhetslokaler, framför allt behovet av skolor och förskolor. Diskussion förs om att även socialnämndens lokalbehov bör

behandlas t ex i översiktsplanen. I Socialtjänstlagen<sup>2</sup> ges socialnämnden ett särskilt ansvar för att medverka i samhällsplaneringen och för att vara med och påverka utformningen av nya och äldre bostadsområden i kommunen utifrån sina sociala erfarenheter.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar är kommunfullmäktige skyldig att under varje mandatperiod anta riktlinjer för bostadsförsörjningen<sup>3</sup>. Timrå kommun har inte antagit några riktlinjer för mandatperioden 2015-2018. I intervjuerna framkom att kommunstyrelsen har uppdraget men att riktlinjerna bedöms kunna föreläggas kommunfullmäktige först under nästa mandatperiod. Programmet utgör en del av grunden för den fortsatta strategiska planeringen av socialnämndens lokalbehov då framtidens behov av bostäder för utsatta grupper bör behandlas i bostadsförsörjningsprogrammet.

### Översyn av kommunens lokalanvändning – uppdrag 2018

Vid budgetberedningen inför år 2018 lämnades ett uppdrag till kommunstyrelsekontoret att göra en översyn av kommunens lokalanvändning, med syfte att minska behovet av externt förhyrda lokaler, återskapa lägenheter och optimera användandet av kommunens egna lokaler. Rapporten lämnades till kommunstyrelsen i augusti 2018 och kommunstyrelsen beslutade att överlämna åtgärdsförslagen till nämndernas verksamhetsplanering och till budgetberedningen. I framtagandet av rapporten deltog representanter från samtliga förvaltningar och Timråbo AB.

Flera av förslagen är att ersätta fastigheter som inte uppfyller verksamhetens behov och i många fall är i dåligt skick med nya mer ändamålsenliga och effektiva lokaler. Det påverkar investeringsbudgeten, samtidigt som beslut måste tas huruvida nuvarande fastigheter ska fortsätta att underhållas eller inte.

Rapporten innehåller en prognos över den demografiska utvecklingen och en kort beskrivning av respektive lokalförändring. Det saknas konsekvensbeskrivning gällande ekonomi, miljö, verksamhet och medborgare/brukare. I intervjuerna framkom att beslut om större investeringar sällan föregås av förstudier där alternativa lösningar utreds med konsekvenser, sett ur både ekonomiskt, miljöns, verksamhetens och medborgarens perspektiv på kort och lång sikt. I förstudien bör också kartläggning av önskemål och synpunkter om vilka behov byggnaden ska uppfylla göras. Detta för att inte frågorna ska uppstå senare i processen.

#### 3.1.1 Bedömning

- Har nämnden en dokumenterad strategisk fastighetsplanering?

Vi bedömer att det saknas en kommunövergripande uppföljning och analys av det långsiktiga behovet av lokaler och bostäder. Vi tolkar att kultur- och tekniknämnden har

<sup>2</sup> Socialtjänstlagen 2001:453, 3 kap 1-2 §

<sup>3</sup> Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, § 1

uppdraget sedan år 2011, men att det saknas rutiner för hur det ska genomföras. Vi upplever också att uppdraget inte är tydligt, då kommunstyrelsen i senaste budgetarbetet gav uppdraget till kommunledningskontoret att genomföra en översyn.

Vi bedömer också att den översyn som nu lämnas över till nämndernas verksamhetsplanering och till budgetberedningen riskerar att i nästa skede inte omfatta en samlad bild av konsekvenser för kommunen som helhet då det ska hanteras inom respektive nämnds ansvarsområde.

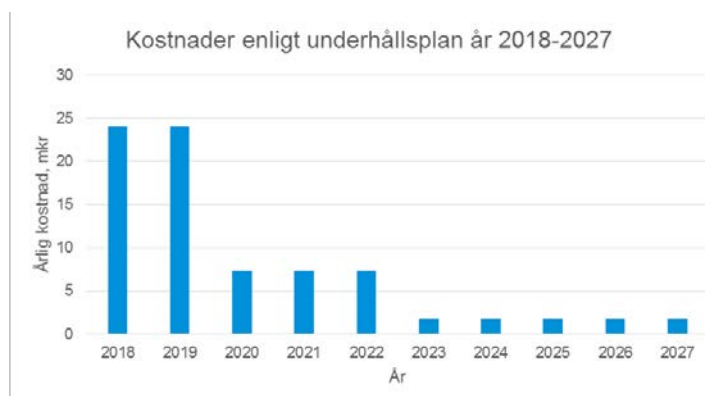
## 3.2 Ledningssystem för effektivitet och kvalitet

### Planering och budgetering av fastighetsunderhåll

En inventering av underhållsbehovet utfördes år 2013 och omfattar drygt 65 000 kvadratmeter bruksarea (BRA). Inventering saknas för Plåtslagarvägen 3, Verkstadsvägen 4-6, Kungsvägen 10, Vivstavarvstjärns camping och Y-et, samt de fastigheter som tillkommit (Lögdo bruk, Åstöns naturreservat och Timrå isstadion). Vi uppskattar att det rör sig om ytterligare cirka 20 000 kvadratmeter BRA.

Underhållsplanen omfattar bedömning av tak, fasader och invändigt ytskikt men att motsvarande bedömning gällande stomme, grund, hissar och installationer så som el, VVS och styr och reglerutrustning och även utemiljö saknas. Planen omfattar inte heller energibesparande åtgärder, men i intervjuerna framkom att det för några år sedan genomfördes ett stort energioptimeringsprojekt där samtliga fastigheter ingick. Nämnden har upphandlat stöd för fortsatt energioptimering där energiförbrukningen analyseras och energibesparande åtgärder föreslås. Under de senaste åren har satsningar gjorts på utbyte av fönster, vilket bedöms sänka energiförbrukningen ytterligare.

Utifrån denna inventering uppdateras årligen en tioårig underhållsplan som fastställs av kultur- och tekniknämnden. Det totala underhållsbehovet bedöms vara ca 80 mkr fördelat på omedelbara åtgärder (0-2 år) med 48 mkr, åtgärder på medellång sikt (3-5 år) på 22 mkr och åtgärder på lång sikt (6-10 år) med 9 mkr, se nedan.



Utöver detta bedöms följande tillkomma: 24 mkr gällande Lögdö bruk och Åstöns naturreservat (inklusive verksamhetsanpassningar) och 10 mkr för Timrå isstadion.

I 2018 års budgetarbete äskade Kultur- och tekniknämnden 28 mkr för eftersatt underhåll rörande både infrastruktur och fastigheter. Anslaget fastställdes till 23 mkr varav 12,5 mkr avsattes för fastighetsunderhåll, där 5 mkr reserverats för att åtgärda eftersatt underhåll och utökade myndighetskrav på idrotts- och fritidsanläggningar. Utöver detta finns 1 mkr för oförutsett och 1 mkr för tillgänglighetsåtgärder i barn- och utbildningsnämndens verksamhetslokaler. Investeringen belastar respektive objekt och genom komponentavskrivning beräknas en årlig kapitalkostnad per objekt, påverkad av avskrivningstid och ränta.

I driftbudgeten för år 2018 finns 5,5 mkr reserverat för periodiskt underhåll (LPU) och 1,3 mkr för verksamhetsförändring. Hyran till barn- och utbildningsnämnden har också ökat med 4,5 mkr för att motsvara kostnaderna för nödvändig drift, skötsel och tillsyn utifrån verksamhetens behov av bra inomhusmiljö.

I intervjun med fastighetschefen framkom att en ny kartläggning av underhållsbehovet kommer att göras under år 2019, för beslut om en reviderad underhållsplan år 2020-2035. Kostnaderna kommer att uppskattas genom användande av Repabs faktabok för underhållskostnader<sup>4</sup>, Byggnyckeln<sup>5</sup> och egna erfarenheter av tidigare entreprenader. Kalkylerna sammanställs i Excel.

### Uppföljning av genomförda underhållsprojekt

För utförande av en stor del av fastighetsunderhållet upphandlas externa entreprenörer och mindre åtgärder avropas via ramavtal. Något program för uppföljning av privata utförare har inte fastställts för mandatperioden<sup>6</sup>, men en arbetsgrupp är tillsatt och ett förslag till program kommer att föreläggas kommunfullmäktige under hösten 2018. Under år 2019 har nämnderna i uppdrag att fastställa riktlinjer och rutiner för uppföljning av aktuell verksamhet.

I intervjuerna framkom att de privata utförarna följs upp genom stickprov på respektive uppdrag, där fastighetschefen kontrollerar att tider stämmer mot lämnade fakturor. Avvikelser rapporteras till kundansvarig på respektive företag, med krav på korrigerande och förbättring. Det saknas dock fastställda rutiner för uppföljningen, där t ex krav på dokumentation framgår. Det framgår inte heller i avtalen vilka uppgifter utföraren ska lämna till beställaren t ex utskrift från dagböcker.

Det är också viktigt att projekten genomförs effektivt och med så liten påverkan på kärnverksamheten som möjligt. Fastighetschefen och barn- och utbildningsförvaltningens chef har återkommande planerings- och uppföljningsmöten gällande åtgärder i byggnaderna och ändrade verksamhetsbehov.

<sup>4</sup> [https://www.aareon.se/fm/23/underhall\\_sv\\_2017\\_demo.pdf](https://www.aareon.se/fm/23/underhall_sv_2017_demo.pdf)

<sup>5</sup> <http://byggnyckeln.se/default.aspx?page=3>

<sup>6</sup> Kommunallagen 5 kap 3 §

I ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ingår normalt sett rutiner för inhämtande av verksamhetsföreträdarens synpunkter så att störningarna minimeras i framtida projekt. Det gäller även synpunkter från utföraren och den egna personalen så att åtgärderna kan genomföras så snabbt och effektivt som möjligt. Fastighetschefens bedömning är att det saknas tid för sammanställning och analys av genomförda underhållsprojekt/entreprenader inom kultur- och teknikförvaltningen. Det saknas också ett fastställt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, i vilket den här typen av rutiner för systematiskt utvecklingsarbete bör ingå.

I intervjuerna framkom att kultur- och tekniknämnden sedan några månader har nya rutiner för uppföljning av pågående investeringsprojekt. Från att tidigare fått en rapport när projektet är slutfört lämnas nu en lägesrapport för varje projekt vid varje nämndsmöte. Det upplevs positivt av nämnden då nämnden kan besluta om åtgärd redan vid tidiga signaler på ekonomiskt underskott, tidsplan som inte håller eller svårigheter att leverera önskade funktioner/kvalitet. En sammanställning av genomförda projekt rapporteras som tidigare till kommunstyrelsen.

Den plan för intern kontroll som nämnden antagit för år 2018 som rör fastighetsskötsel omfattar endast det systematiska brandskyddsarbetet. Det finns ingen granskning som rör genomförda underhållsåtgärder eller uppföljning av externa utförare.

### **Uppföljning och analys av kostnaderna för drift och avhjälpande underhåll**

Kommunfullmäktige fastställde 2013-09-30 en miljöplan för åren 2014-2020 med bland annat mål för elanvändningen i kommunens fastigheter. Enligt planen ska elanvändningen i lokaler som förvaltas av kultur- och tekniknämnden vara lägre än 74 kWh per kvadratmeter och år. Elanvändningen ska också utgöras av förnybar el.

Planen har följts upp varje år och rapport har lämnats till kommunfullmäktige som en del i miljöbokslutet. År 2017 redovisade kultur- och tekniknämnden att elanvändningen var 73 kWh per kvadratmeter och år d.v.s målet uppnåddes. Av miljöbokslutet framgår också att förnybar el har använts.

Fastighetschefen gör jämförelser med Repabs årskostnadsböcker, genom att jämföra kostnad per kvadratmeter för skollokaler och förskolelokaler, fördelat per konto så som skötsel, förbrukning, avhjälpande underhåll o.s.v. En jämförelse för något år sedan visade att kostnaden för bland annat planerat underhåll i Timrå kommun låg långt under jämförbara anläggningar i andra kommuner.

I framtagande av kommunens budget och i analys av det ekonomiska resultatet görs inom de flesta verksamhetsområdena jämförelser med jämförbara kommuner. Vad det gäller fastighetsrelaterad statistik så saknas kommunjämförelser. Vid kontakt med fastighetssektionen på Sveriges kommuner och landsting, SKL om tillgång till nationell statistik gällande fastighetskostnader hänvisar de till Repabs årskostnadsböcker. Företaget Aareon Sverige AB (tidigare Repab AB) inhämtar årligen uppgifter från sina medlemskommuner och presenterar statistik gällande kostnader för skolor, förskolor och vårdbyggnader i sina årskostnadsböcker.



Förvaltningen har infört IT-systemet DeDu<sup>7</sup> som felanmälan/arbetsordersystem och använder det även för hantering av obligatoriska myndighetsbesiktningar och skötselscheman/förebyggande underhåll. Ambitionen är att samtliga fastighetsskötare, drifttekniker och externa entreprenörer ska vara anslutna till systemet och där kvittera uppdragen. Systemet kommer att innebära ett nytt arbetssätt för både ledning, medarbetare och entreprenörer, då systemet innehåller funktioner för kontroll av utförda arbeten och planering av kommande arbeten på kort och lång sikt. Någon införandeplan är inte fastställd.

### 3.2.1 Bedömning

- Finns det medel reserverade i budget motsvarar fastställt underhållsbehov (underhållsplaner) eller jämförbara objekt i nationell statistik?

Även om den gällande underhållsplanen inte är komplett, delar vi kultur- och tekniknämndens bedömning att det inte finns medel reserverade i budget som motsvarar underhållsbehovet, åtminstone inte på kort sikt. Behovet av underhåll kan reduceras betydligt om flera av de som byggnader har mest eftersatt underhåll ersätts med nya byggnader.

- Finns det rutiner för framtagande av underhållsplaner och uppdateras dessa i samband med att åtgärder utförs?

Vi bedömer att det finns en rutin för framtagande av underhållsplaner för varje objekt, som även inkluderar uppdatering när åtgärder utförts.

Åtgärder och uppskattad kostnad sammanställs i Excel-filer. Vi bedömer att hanteringen via Excel medför risker så som bristande versionshantering, osäker filhantering och inaktuella uppgifter då fastighetsdata registreras i flera system. Eftersom det totala fastighetsbeståndet endast omfattar ca 50 objekt bedömer vi dock att Excel är ett fullgott system, om en riskeliminering görs efter genomförd riskbedömning.

- Finns rutiner för uppföljning och analys av genomförda underhållsprojekt som en del i ett systematiskt kvalitetsarbete?

Vi bedömer att förvaltningen saknar rutiner för ett systematiskt kvalitetsarbete, även om uppföljning görs av genomförda underhållsprojekt. Förvaltningen saknar ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, där uppföljning och analys av genomförda underhållsprojekt borde vara en del.

- Finns det en löpande uppföljning och analys av kostnaderna för drift och avhjälpande underhåll och sker det jämförelse med nationell statistik eller annan liknande fastighetsorganisation?

---

<sup>7</sup> <https://www.dedu.se/>

Vi bedömer att en komplettering av nämndens budget och uppföljning med den fastighetsrelaterade statistik som finns i Repabs årskostnadsböcker ger en tydligare bild av kostnadsnivån i Timrå kommun jämfört med ett urval av Sveriges kommuner.

Vi bedömer att it-systemet DeDu kommer att ge ett underlag för analysen, men det kräver att samtliga är anslutna och att nuvarande arbetssätt ändras till att all information hämtas och lämnas i systemet. Vi saknar däremot en införandeplan som omfattar både registrering av uppgifter och principer för ett ändrat arbetssätt. Syfte och principer bör förankras hos samtliga berörda och bör vara en del i kvalitetsledningssystemet.

- Har nämnden löpande uppföljning och analys för att säkerställa den långsiktiga inriktningen?

Vi bedömer att kultur- och tekniknämnden har kontroll genom att årligen fastställa en tioårig underhållsplan för kommunens fastigheter, där nämnden får löpande redovisning av pågående projekt samt en slutredovisning av genomförda åtgärder.

Däremot bedömer vi att det finns brister i den strategiska planeringen av framtida lokaler och bostäder som försvårar underhållsplanering på nuvarande fastighetsbeståndet.

## 4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen har rutiner kring identifiering, prioritering och genomförande av fastighetsunderhåll men att nuvarande budget inte säkerställer ett bestående värde på kommunens anläggningar

Vi bedömer samtidigt att det saknas en kommunövergripande uppföljning och analys av det långsiktiga behovet av lokaler. Vi tolkar att kultur- och tekniknämnden har uppdraget sedan år 2011, men att det saknas rutiner för hur det ska genomföras. Vi upplever också att uppdraget inte varit tydligt då kommunstyrelsen i senaste budgetarbetet gav uppdraget till kommunledningskontoret att genomföra en översyn av kommunens lokalanvändning.

### 4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats lämnar vi följande rekommendationer:

Vi rekommenderar kommunstyrelsen och kultur- och tekniknämnden att tillsammans fastställa rutiner för hantering av kommunens samlade lokalanvändande, dvs både egna fastigheter och förhyrda lokaler (se avsnitt 3.1.1).

Vi rekommenderar också kommunstyrelsen att fastställa rutiner för framtagande av nödvändigt beslutsunderlag inför beslut om större lokalförändringar (se avsnitt 3.1.1).

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att färdigställa bostadsförsörjningsprogrammet då det utgör grunden för den långsiktiga planeringen av socialnämndens behov av boenden och lokaler (se avsnitt 3.1.1).



**Timrå kommun**

Granskning av strategiskt fastighetsunderhåll

2018-09-11

Vi rekommenderar kultur- och tekniknämnden att införa ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (se avsnitt 3.2.1).

Vi rekommenderar kultur- och tekniknämnden att komplettera budget och uppföljning med fastighetsrelaterad statistik i den mån det finns tillgängligt (se avsnitt 3.2.1).

Vi rekommenderar kultur- och tekniknämnden att säkerställa ett nytt arbetssätt utifrån de nya förutsättningar som it-systemet DeDu ger (se avsnitt 3.2.1).

Datum som ovan

KPMG AB

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Helene Ersson  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Uppföljning av privata utförare

Förstudie

Timrå kommun

KPMG AB

2018-10-10

Antal sidor 6



**Timrå kommun**  
Uppföljning av privata utförare

2018-10-10

## **Innehållsförteckning**

1	Inledning/bakgrund	2
2	Resultat	3
2.1	Program med mål och riktlinjer för privata utförare	3
2.2	Övrigt	4
3	Slutsats	5



## 1 Inledning/bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en förstudie avseende uppföljning av privata utförare. Ursprungligen avsågs en granskning att genomföras, men i och med det pågående arbetet inom kommunen beslutade revisorerna istället att genomföra en förstudie. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

År 2015 infördes krav i kommunallagen på att fullmäktige under varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål, riktlinjer och föreskrifter ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses. Programmet ska gälla för all verksamhet som drivs av privata utförare och där det finns ett avtal, d.v.s. inom alla kommunala verksamhetsområden som vård och omsorg, förskolor, vatten- och avlopp, kultur och fritid m.m. Programmet ska antas för varje mandatperiod. Programmet gäller inte friskolor då det inte föreligger något avtalsförhållande mellan kommuner och friskolor. Det gäller heller inte kommunens köp av enstaka platser, exempelvis köp av enstaka platser vid hem för vård eller boende (HVB).

Timrå kommuns revisorer bedömer att det finns en *risk* att uppföljningen av privata utförare inte sker utifrån lagstiftningen eller fastställda riktlinjer. Revisorerna bedömer att det är av stor *väsentlighet* att brukare och elever får tillgång till tjänster av hög kvalitet och att medborgare får den insyn i verksamhet som utförs av externa utförare som lagen möjliggör.

Förstudien syftar till att beskriva nuläget gällande kommunens arbete med ovanstående program och tillhörande iakttagelser, och är avgränsad till att omfatta kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

## 2 Resultat

### 2.1 Program med mål och riktlinjer för privata utförare

Kommunfullmäktige ska för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Detta gäller enligt kommunallagen från 1 januari 2015.<sup>1</sup> Syftet är att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare samt öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet, samt stimulera till ett strategiskt förhållningssätt när privata utförare anlitas.

I kommunallagen finns också ett generellt krav på att kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal lämnats över till privata utförare samt att genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.<sup>2</sup> Bakgrunden är att kommunen är ansvarig även för dessa verksamheter, och i detta ansvar ingår att följa upp och kontrollera.

Omfattningen på kontrollen och uppföljningen kan dock se olika ut beroende på hur angelägen verksamheten är ur ett allmänintresse. Ju mer beroende invånarna är av verksamheten desto större är kravet på uppföljning och kontroll och att identifiera vilka risker som kan finnas. Syftet med att fullmäktige ska lägga fast ett program är att lyfta frågorna om uppföljning och insyn till en politisk strategisk nivå för att där lägga fast grundkrav och omfattning, struktur och ansvar samt krav på återkoppling till brukare och allmänhet.<sup>3</sup>

Timrå kommun har för närvarande inget antaget program för uppföljning och insyn. Kommunstyrelsen har gett kommunchefen i uppdrag att ta fram förslag till program (§ 244, 2017-08-22). Utifrån detta uppdrag har en arbetsgrupp tillsatts. Arbetsgruppen har bland annat gjort en inledande översiktlig kartläggning över befintliga avtalsrelationer och volymfördelning mellan verksamhetsområden och förvaltningar. Därefter har mycket tid ägnats åt att utifrån kommunens styrmodell och dess beståndsdelar utveckla en struktur och samsyn kring en effektiv modell för uppföljning.

En genomgående röd tråd i arbetet är att integrera uppföljningen i befintlig styr- och uppföljningsstruktur och att den ska ske på i princip samma sätt oavsett om det är privat utförare eller utförs i egen regi. I det pågående arbetet har bl.a. diskuterats vad som är privata utförare, och också hur den kommunala uppföljningen kan förhålla sig till krav på uppföljningar och rapporteringar från andra myndigheter.

För närvarande är arbetet med att utforma ett förslag till program i slutfasen inom tjänstemannaorganisationen, och bedöms kunna behandlas av kommunstyrelsen före årsskiftet och därefter tillställas kommunfullmäktige för beslut om fastställande.

---

<sup>1</sup> KL 5 kap 3 §.

<sup>2</sup> KL 10 kap 8-9 §.

<sup>3</sup> Texten ovan bygger på SKL:s publikation Program för uppföljning och insyn, 2015.

## 2.2 Övrigt

Som styrande riktlinjer inom upphandlingsområdet finns dels en *Upphandlingspolicy*, dels *Vägledande råd och bestämmelser för upphandling*. Båda dessa är fastställda av kommunstyrelsen, och reviderades senast 2017-08-22 (§ 215, 216).

Kommunstyrelsen har inte utövat någon närmare tillsyn av att riktlinjerna följs, om det inte framgår av nämndernas internkontrollplaner. Vidare har det framkommit att det inte görs regelbunden ekonomisk kontroll av utförare gällande skatter och avgifter under löpande avtalsperiod.

Enligt erhållna uppgifter ställs i samband med upphandling generella krav på avtalens utformning gällande kommunens kontroll- och insynsmöjligheter. Berörda verksamheter får centralt stöd i arbetet med avtalsutformning.

Gällande avtalsuppföljning ligger ansvaret för detta på respektive verksamhet. Vuxenutbildning är ett exempel på verksamhet som delvis bedrivs av privata utförare. För närvarande anges att främst elevernas resultat följs upp systematiskt två gånger per år. I övrigt har förvaltningen konstaterat att uppföljningen inom vuxenutbildning är ett utvecklingsområde, och kommer att fokuseras på under år 2019. En mer anpassad struktur och underlag för vuxenutbildning kommer därför att tas fram.

Inom socialtjänsten köps bl.a. enstaka platser vid HVB via ramavtal. Detta är dock inte att likställa med att kommunen är ansvarig för hela verksamheten, och innebär därför en avgränsning i kommunens ansvar till den individuella insatsen. Det finns dock ändå skäl att följa upp och utvärdera leverantörernas avtalsefterlevnad och kvalitet under avtalsperioden på samlad nivå. Om däremot en hel verksamhet har upphandlats kan det vara tillämpligt enligt lagstiftningens intentioner. Enligt erhållna uppgifter har den upphandlade HVB-verksamheten gällande ensamkommande flyktingbarn avvecklats, och verksamheten gällande stödboende är under avveckling.

Enligt intervjuade har arbetet med att ta fram ett program för uppföljning av privata utförare bidragit till en bredare diskussion om uppföljning av verksamheter, såväl avseende privata utförare som verksamhet i egen regi. Inte minst gäller detta avseende verksamheter inom områdena utbildning och socialtjänst, där det finns en mängd uppgifter som rapporteras till andra myndigheter och som till stor del kan betraktas som uppföljning.

Vidare har det också bidragit till en ökad medvetenhet och nyansering kring den allmänt rådande bilden om hur mycket som görs i egen regi kontra av privata utförare.





Timrå kommun  
Uppföljning av privata utförare

2018-10-10

### 3 Slutsats

Vi konstaterar att det ännu inte finns ett av kommunfullmäktige antaget program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Däremot pågår ett långt gångt arbete kring utformning av ett program.

Vi noterar vidare att det i det pågående arbetet med utformning av program finns en ambition att dels ha en likartad uppföljning oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av privata utförare, dels att integrera i ordinarie styr- och uppföljningssystem. Detta ser vi positivt på, samtidigt som mer "traditionell" avtalsuppföljning med respektive leverantör även behöver genomföras fortsättningsvis.

Implementeringen av programmet bör bidra till en ökad tydlighet och struktur, såväl i arbetet med upphandling och avtal som uppföljning och insyn.

Vidare noteras att efterlevnaden av de styrande riktlinjerna avseende upphandling bör säkerställas. Kommunstyrelsen, men även berörda nämnder, bör därför följa upp efterlevnaden.

Datum som ovan

KPMG AB

Mikael Lindberg  
*Kommunal revisor*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Uppföljning av granskningar år

## 2015-16

Rapport

Timrå-kommun

KPMG AB

2019-04-15

Antal sidor 22



Timrå-kommun

Uppföljning av granskningar år 2015-16

2019-04-15

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	5
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	5
2.2	Revisionskriterier	6
2.3	Metod	6
3	Uppföljning av granskningar genomförda 2015	7
3.1	Bygglovshantering	7
3.2	Resursfördelning inom socialnämnden	8
3.3	Förebyggande arbete mot oegentligheter	11
3.4	Hantering av krisberedskap	14
3.5	Föreningsbidrag	15
4	Uppföljning av granskningar genomförda 2016	17
4.1	Beredskap för att hantera ökade behov inom LSS	17
4.2	Kompetensförsörjning	19
4.3	Ägarstyrning	20

## 1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av genomförda granskningar under år 2015 och 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvarig nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Vår sammanfattande bedömning är att många av de beslut som fattats som följd av lämnade rekommendationer har genomförts, men att det finns utrymme för ytterligare förbättringar. Vi vill betona vikten av att kommunstyrelsen och nämnderna säkerställer att fattade beslut verkställs och att effekten av besluten följs upp.

### Bygglövshantering (2015)

Vi konstaterar att merparten av 2015 års rekommendationer åtgärdats. Vi ser positivt på att internkontrollen tas fram med stöd av en risk- och konsekvensanalys utifrån kommunens råd och riktlinjer. Samtidigt kan vi, enligt den grundläggande granskningen för 2018, konstatera att arbetet med internkontroll behöver förbättras. I den grundläggande granskningen framgick att 2018 års internkontrollplan är samma plan som användes föregående år. För 2018 års uppföljning av internkontroll hade miljö- och byggnadsnämnden inte genomfört någon ny risk- och väsentlighetsanalys trots att två kontrollpunkter hade bortfallit.

Vi ser positivt på att handläggningstiderna bedöms uppnås.

- Vi rekommenderar att miljö- och byggnadsnämnden ser över arbetet med internkontroll och säkerställer att internkontrollen baseras på en aktuell risk- och väsentlighetsanalys.

### Resursfördelning inom socialnämnden (2015)

Vi kan konstatera att det nuvarande förhållningssättet gällande resursfördelning inte ansetts fungera då både antalet mål och komplexiteten i målen inneburit att förvaltningen inte kunnat bryta ned de kommunövergripande målen till verksamhetsspecifika mål i syfte att mäta kvaliteten i insatserna. Vi ser positivt på att en ny styrmodell kommer att arbetas fram under 2019 och anser att det är väsentligt att de rekommendationer som finns från rapporten beaktas.

Vi ser allvarligt på att det fortsatt finns problem att budgetera och följa semesterlöneskulden.

- Vi rekommenderar att socialnämnden, tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning, utarbetar metoder för att budgetera förändring avseende semesterlöneskulden.

### **Förebyggande arbete mot oegentligheter (2015)**

Vi ser positivt på att kommunstyrelsen vidtagit åtgärder enligt de synpunkter som lämnades i 2015 års granskning. Vi ser även positivt på att mutor och jäv integrerats i politikerutbildningen samt i integration av nya medarbetar och även tagits upp på ledningsgruppsnivå under 2018.

Vi kan däremot se ett behov av utbildningsinsatser kring internkontroll med anledning av resultatet i vår grundläggande granskning för 2018. Av den enkät som genomfördes framgick att ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen och nämnder inte visste om det fanns en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen, om internkontrollplanen var ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys samt och resultat rapporteras från arbetet med internkontroll till styrelsen.

- Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ser över behovet av utbildningsinsatser kring internkontroll för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter och ersättare.

### **Hantering av krisberedskap (2015)**

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen genomfört merparten av de åtgärder utifrån det svar som lämnades på 2015 års rapport. Vi noterar att det ännu inte skett någon komplettering gällande återstående åtgärder med en uppskattning om när åtgärderna beräknas kunna genomföras. Vi konstaterar samtidigt att kommunstyrelsen avser att inkludera detta i processen för risk- och sårbarhetsanalysen, vilket vi ser positivt på.

- Vi rekommenderar att kommunstyrelsen följer upp att föreslagna åtgärder implementeras.

### **Föreningsbidrag (2015)**

Vi konstaterar att kultur- och tekniknämnden genomfört de åtgärder utifrån de svar som lämnades på 2015 års granskning. Vi kan även konstatera att verksamhetssystemet är uppbyggt så att det signalerar i de fall då bidrag redan beviljats. Vi konstaterar att beloppsgräns har införts för delegation av beviljande av bidrag, vilket vi ser positivt på.

### **Beredskap för att hantera ökade behov inom LSS (2016)**

Vi konstaterar att socialnämnden genomfört merparten av åtgärderna utifrån de svar som lämnades på 2015 års granskning.

Vi konstaterar att arbetet med titulaturbyten pågår och beräknas vara slutfört under 2019

Vi ser allvarligt på att länsstyrelsen i sin rapport kunde konstatera att Timrå kommun inte har antagit riktlinjer enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar<sup>1</sup>, § 2. Vilket resulterat i att länsstyrelsen bedömer att riktlinjerna inte uppfyller samtliga krav

---

<sup>1</sup> SFS 2000:1383



## Timrå-kommun

Uppföljning av granskningar år 2015-16

2019-04-15

om kommunal bostadsförsörjning samt att kommunen inte tagit hänsyn till relevanta mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

- Vi rekommenderar att socialnämnden följer upp att arbetet kring titulaturbyten färdigställs.
- Vi rekommenderar att kommunstyrelsen följer upp och säkerställer att riktlinjerna är i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, § 2.

### **Kompetensförsörjning (2016)**

Vi konstaterar att kommunstyrelsen genomfört de åtgärder utifrån de svar som lämnades 2016 års granskning.

Vi konstaterar även att kommunstyrelsen förstärkt dokumentationsstöden för uppsikten i bolagen. Vi bedömer även att rapporteringen och rapporteringsrutinerna är tydliga och utgör en bra grund för åiterrapporteringen, vilket vi ser positivt på.

### **Ägarstyrning (2016)**

Vi konstaterar att kommunstyrelsen genomfört de åtgärder utifrån de svar som lämnades 2016 års granskning.

Vi konstaterar även att kommunstyrelsen förstärkt dokumentationsstöden för uppsikten i bolagen. Vi bedömer även att rapporteringen och rapporteringsrutinerna är tydliga och utgör en bra grund för åiterrapporteringen, vilket vi ser positivt på.

## 2 Inledning/bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en uppföljning av genomförda granskningar under år 2015 och 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Revisionen anser det angeläget att göra en uppföljning av de åtgärder som vidtagits med anledning av ett antal granskningsprojekt som genomförts under år 2015 och 2016.

Revisionen bedömer att det finns en *risk* att beslutade åtgärder inte genomförts fullt ut i enlighet med nämndernas svar. Det finns också en risk för att vidtagna åtgärder inte fått avsedd effekt. Det är även *väsentligt* att fattade beslut genomförs samt att det finns rutiner för att säkra att så sker.

### 2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvarig nämnd har vidtagit beslutade åtgärder.

Vi kommer därför att granska

- åtgärder har vidtagits i enlighet med ansvarig styrelse/nämnds beslut
- respektive styrelse/nämnd har följt upp att vidtagna åtgärder efterlevs och fått avsedd effekt

Granskning omfattar följande revisionsrapporter:

År 2015	<ul style="list-style-type: none"><li>• Bygglovshantering</li><li>• Resursfördelning inom socialnämnden</li><li>• Förebyggande arbete mot oegentligheter</li><li>• Hantering av krisberedskap</li><li>• Föreningsbidrag</li></ul>
År 2016	<ul style="list-style-type: none"><li>• Beredskap för att hantera ökade behov inom LSS</li><li>• Kompetensförsörjning</li><li>• Ägarstyrning</li></ul>

Granskningen avser kommunstyrelsen och samtliga nämnder som berörs av ovanstående revisionsrapporter.



**Timrå-kommun**

Uppföljning av granskningar år 2015-16

2019-04-15

## **2.2 Revisionskriterier**

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

## **2.3 Metod**

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner och förtroendevalda.

Rapporten är faktakontrollerad av kommunchef, förvaltningschef miljö- och byggkontoret, förvaltningschef kultur- och teknikförvaltningen, Utvecklingsstrateg trygghet och hälsa, förvaltningschef socialförvaltningen.



## 3 Uppföljning av granskningar genomförda 2015

### 3.1 Bygglövshantering

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p><i>Miljö och byggnadsnämnden:</i></p> <p>Se över dokumentationsstöd för internkontrollarbetet.</p>	<p><i>Miljö och byggnadsnämnden:</i></p> <p>Nämnden har tagit till sig synpunkterna i rapporten och ser över konsekvenserna för servicedeklarationens handläggningstid baserande på nuvarande resurser.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Internkontrollen tas fram med stöd av en risk- och konsekvensanalys utifrån kommunens råd och riktlinjer.</p>
<p>Se över behov för kompetensförsörjningsplan för att säkerställa rekrytering av rätt kompetens.</p>		<p>När granskningen utfördes var det svårt att rekrytera rätt kompetens till verksamheten eftersom utbudet av arbetsgivare kraftigt översteg utbudet av personer med kompetens. Idag är läget annorlunda och nämnden har för närvarande en övertalighetssituation.</p> <p>Någon plan för kompetensförsörjning är inte framtagen.</p>
<p>Se över rutiner för att säkerställa att lagkrav och</p>		<p>Handläggningstiderna bedöms inte vara ett problem</p>

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
kommunens mål om handläggningstid uppnås till fullo.		nu när vi har bättre bemanning jämfört vid förra granskningen.
Se över möjligheten till kvalitetsjämförelser av bygglovshandlingen med andra kommuner.		Byggheten nätverkar främst med grannkommunerna vid den årliga länsträff bygg samt Byggnadsinspektörsträffen. Däremellan tas frågor och funderingar per mail och telefon med de kollegor i andra kommuner i Länet.

### 3.1.1 Bedömning

Vi konstaterar att merparten av 2015 års rekommendationer åtgärdats. Vi ser positivt på att internkontrollen tas fram med stöd av en risk- och konsekvensanalys utifrån kommunens råd och riktlinjer. Samtidigt kan vi, enligt den grundläggande granskningen för 2018, konstatera att arbetet med internkontroll behöver förbättras. I den grundläggande granskningen framgick att 2018 års internkontrollplan är samma plan som användes föregående år. För 2018 års uppföljning av internkontroll hade nämnden inte genomfört någon ny risk- och väsentlighetsanalys trots att två kontrollpunkter hade bortfallit.

Vi ser positivt på att handläggningstiderna bedöms uppnås.

Vi rekommenderar att miljö- och byggnadsnämnden ser över arbetet med internkontroll och säkerställer att internkontrollen baseras på en aktuell risk- och väsentlighetsanalys.

## 3.2 Resursfördelning inom socialnämnden

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<i>Kommunstyrelsen:</i>  Genomför en undersökning av vårdtyngd inom de olika områdena.	<i>Kommunstyrelsen:</i>  Kommunen har påbörjat ett nytt arbetssätt med att koppla ihop vision, strategier, mål och styrtalet med verksamhetens aktiviteter och resurser och tillhörande intäkter och kostnader (utgör budget). Kopplingen avser även uppföljning, analys och åtgärder.	<i>Aktuellt läge:</i>  Någon "vårdtyngdsmätning" är ej genomförd. Verksamhetsstöd för en sådan undersökning finns inte däremot har samtliga arbetsplaner inom hemtjänsten genomlysts så att det ska vara rätt bemanning för beslutade insatser och brukarens behov.

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
		Socialförvaltningen har även genomfört förhandling med arbetstagarorganisationen om rörlighet bland personalen för att bättre anpassa resurserna utifrån behoven. Inom vård och omsorgsboenden har genomlysning av grundbemanning genomförts.
Ta fram en tydlig och dokumenterad resursfördelningsmodell.	Kommunen använder metoden för balanserat styrkort för att säkra att flera perspektiv belyses: medborgarnas, utveckling, process, medarbetare, ekonomi. Under 2015 finns ett uppdrag att ta fram nuläget och målvärden för styrtalen. Det kommer att ske i samarbete mellan samtliga förvaltningar och arbetet leds av kommunledningskontoret.	Från 2020 kommer kommunen att återgå till tidigare förhållningssätt gällande resursfördelning. De kommunövergripande målen som utarbetades i tidigare styrmodell har visat sig vara både för många till antalet och för komplicerade att bryta mer till verksamhetsnivå det tenderade att mest handla om "pinnstatistik" istället för att mäta kvalitén i insatserna.  Ny styrmodell för kommunen ska utarbetas under 2019.
Undersök möjligheten att i högre grad basera resursfördelningen till boenden och hemtjänst på faktiska behov.	Med utgångspunkt från kommunens övergripande nivå beskriver varje förvaltning sin verksamhet med samma koppling till vision, strategier, mål och styrtal. Verksamhetens budget är en konsekvens av den planerade verksamheten och de personella resurser som krävs för att uppnå de mål som har satts. Budgeten ska föregås av tydliga antaganden, ofta i form av volym och pris. Därav anger varje förvaltning relevanta volym- och nyckeltal för sin verksamhet.	Förvaltningen redovisar varje månad förändringar i volymerna inom de olika verksamheterna i relation till den plan som togs fram i samband med budgetarbetet till nämnden.  Att omfördela ekonomiska resurser under verksamhetsåret sker i första hand inom respektive programområde Under 2018 har samtliga verksamheter överskridit tilldelad budget.
Försök skapa en koppling mellan mål, kvalitet och	Det nya arbetssättet har påbörjats under 2015 med en gemensam bild inför	Förvaltning och nämnd tar gemensamt fram antaganden

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p>resursfördelning i resursfördelningsmodellen.</p>	<p>verksamhetsplaneringen. Budgeteringen utgår från en budgetram baserad på tidigare års budget och tilläggsbeslut. Kontobudgeteringen ska innehålla tydliga antaganden. Därmed får vi förutsättningar att, inför kommande års budgetarbete, ta fram budgetförslag baserade på verksamhetens behov för att nå de uppsatta målen för Timrå kommun.</p>	<p>om volymer vilken kontobudgeten baseras på.</p>
<p>Följ upp kostnader och resurser inom hemsjukvård.</p>	<p>Metoden för uppföljning kommer bl.a. att utmyнна i en tydlig kravspecifikation på det underlag som krävs för att tydliggöra hur målen ska mätas under verksamhetsåret.</p>	<p>De kommunövergripande målen som utarbetades i tidigare styrmodell har visat sig vara både för många till antalet och för komplicerade att bryta ned till verksamhetsnivå det tenderade att mest handla om "pinnstatistik" istället för att mäta kvalitén i insatserna Ny styrmodell för kommunen ska utarbetas under 2019</p>
<p>Vi rekommenderar även kommunstyrelsen att följa upp hantering av semesterlöneskulden för att nämnder ska kunna budgetera med rätt förutsättningar.</p>	<p>Inför årets kontobudgetering kommer vi att ange tydliga anvisningar för förvaltningarnas budgetering och periodisering av kommande års förändring av semester- och övertidsskuld, så att varje förvaltning kan jämföra budgeterad och redovisad kostnad per månad. Nuvarande uppföljning har visat att det är vissa svårigheter att följa.</p>	<p>Svårigheten att budgetera och följa semesterlöneskulden kvarstår.</p>

### 3.2.1 Bedömning

Vi kan konstatera att det nuvarande förhållningssättet gällande resursfördelning inte ansetts fungera då både antalet mål och komplexiteten i målen inneburit att förvaltningen inte kunnat bryta ned de kommunövergripande målen till verksamhetsspecifika mål i syfte att mäta kvaliteten i insatserna. Vi ser positivt på att en ny styrmodell kommer att arbetas fram under 2019 och anser att det är väsentligt att de rekommendationer som finns från rapporten beaktas.

Vi konstaterar att det inte skett någon vårdtyngdsmätning på grund av avsaknad av verksamhetsstöd. Vi bedömer däremot att förvaltningen genomfört åtgärder som anses vara likvärdiga utifrån den undersökning av vårdtyngd som rekommenderades.

Vi ser allvarligt på att det fortsatt finns problem att budgetera och följa semesterlöneskulden.

Vi rekommenderar att socialnämnden, tillsammans med kommunstyrelsens förvaltning, utarbetar metoder för att budgetera förändring avseende semesterlöneskulden.

### 3.3 Förebyggande arbete mot oegentligheter

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p><i>Kommunstyrelsen:</i></p> <p>Nämnd bör identifiera de viktigaste riskområdena och ta fram kontrollaktiviteter inom internkontrollen.</p>	<p><i>Kommunstyrelsen:</i></p> <p>Inget svar lämnades.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Ny tillämpningsanvisning har antagits för internkontrollen, till reglementet har lagts krav på risk- och väsentlighetsanalys med metod och exempel på kontrollområden, se KS/2017:22 KS § 51 2017-02-07.</p> <p>Dokumentgranskning:</p> <p>Vi har tagit del av Tillämpningsanvisningen av internkontroll som styrker detta.</p>
<p>Genomföra kartläggningar över exempelsituationer i verksamheten.</p>		<p>Se ovanstående.</p>

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p>Se över behovet att ta fram tillämpningsanvisningar till policyn om representation, muta och jäv, på kommunövergripande och nämndnivå.</p> <p>Ta fram stöd till chefer/överordnade för att underlägga rapporteringen.</p>		<p>Diskussion av mutor och jäv integreras i politikerutbildning för nya politiker och i integration av nya medarbetare. Har även tagits upp på ledningsgruppsnivå under våren 2018. Bilderna från det framtagna dokumentet "Tjänstemannaetik" används även på politikerutbildning och introduktion.</p> <p><i>Dokumentgranskning:</i></p> <p>Vi har tagit del av dokumentet Tjänstemannaetik som styrker detta.</p>
<p><i>Socialnämnden:</i></p> <p>Nämnd bör identifiera de viktigaste riskområdena och ta fram kontrollaktiviteter inom internkontrollen.</p>	<p><i>Socialnämnden:</i></p> <p>Socialnämnden beslutar att inte ha några synpunkter på Deloitte's förslag på förbättringar.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Hela nämnden deltog i arbetet med risk och väsentlighetsanalys inför internkontrollplan 2018.</p> <p>För plan 2020 planeras att genomföra en grundläggande risk och väsentlighetsanalys under hösten 2019.</p>
<p><i>Kultur- och teknikämnden:</i></p> <p>Nämnd bör identifiera de viktigaste riskområdena och ta fram kontrollaktiviteter inom internkontrollen.</p>	<p><i>Kultur- och teknikämnden:</i></p> <p>Förvaltningen arbetar för närvarande med förbättringar inom internkontrollprocessen där förebyggande arbete mot oegentligheter kan integreras och föreslår därför ett instämmande i revisionens förslag på förbättringar.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Alla nyanställda tar del av policy avseende representation, mutor och jäv. Det kontrolleras i internkontrollarbetet.</p> <p>Alla anställda informeras årligen om policyn.</p> <p>Tillämpningsanvisningar till policyn har inte tagits fram på kommunövergripande nivå</p>

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
		och därför ej heller på nämndnivå.
<p><i>Miljö- och byggnadsnämnden:</i></p> <p>Nämnd bör identifiera de viktigaste riskområdena och ta fram kontrollaktiviteter inom internkontrollen.</p>	<p><i>Miljö- och byggnadsnämnden:</i></p> <p>Nämnden har tagit till sig synpunkterna i rapporten och ser över konsekvenserna för servicedeklarationens handläggningstid baserade på nuvarande resurser.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Internkontrollen tas fram med stöd av en risk- och konsekvensanalys. Internkontroll för att motverka oegentligheter utförs inom nämndens hela område.</p>

### 3.3.1 Bedömning

Vi ser positivt på att kommunstyrelsen vidtagit åtgärder enligt de synpunkter som lämnades i 2015 års granskning. Vi ser även positivt på att mutor och jäv integrerats i politikerutbildningen samt i integration av nya medarbetar och även tagits upp på ledningsgruppsnivå under 2018.

Vi kan däremot se ett behov av utbildningsinsatser kring internkontroll med anledning av resultatet i vår grundläggande granskning för 2018. Av den enkät som genomfördes framgick att ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen och nämnder inte visste om det fanns en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen, om internkontrollplanen var ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys samt och resultat rapporteras från arbetet med internkontroll till styrelsen.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen ser över behovet av utbildningsinsatser kring internkontroll för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter och ersättare.

### 3.4 Hantering av krisberedskap

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p><i>Kommunstyrelsen:</i></p> <p>Tydliggör hur uppföljning ska ske och vilken rapportering som ska göras till kommunstyrelsen.</p>	<p><i>Kommunstyrelsen:</i></p> <p>Uppföljning och rapportering till kommunstyrelsen sker reguljärt och vid behov i samband med tertial-, delårs- och helårsrapportering eller annars om särskilda skäl föreligger. Vi bedömer det inte ändamålsenligt med ytterligare rutinmässig rapportering.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Uppföljning sker i samband med årsredovisning eller om särskilda skäl föreligger. (ex. KS 323/2018)</p>
<p>Analysera vilka aktörer som kommunen kan komma att behöva samverka med i kris.</p>	<p>Vad gäller frågan om samverkansaktörer är det angeläget och ett kontinuerligt arbete sker. Det förutsätter dock i inte obetydlig utsträckning aktörernas eget intresse att medverka i sådan samverkan.</p>	<p>Vilka aktörer vi ska samverka med beror till stor del på händelse. Gemensamt med Sundsvall har vi ett krishanteringsråd som träffas 2 ggr/år där tänkbara externa aktörer ingår.</p>
<p>Komplettera beskrivningen av återstående åtgärder med en uppskatta när åtgärderna beräknas kunna genomföras.</p>	<p>Inför närmaste aktualisering av övergripande risk- och sårbarhetsanalys kommer en bedömning att göras om det är angeläget och möjligt att tidsätta ännu inte genomförda åtgärder.</p>	<p>Inkluderas i den process för risk- och sårbarhetsanalys som ska tas fram detta år inför kommande mandatperiod. Där kommer det på ett mer strukturerat sätt ingå hur åtgärdsplanen utformas inklusive när åtgärden ska slutföras.</p>

#### 3.4.1 Bedömning

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen genomfört merparten av de åtgärder utifrån det svar som lämnades på 2015 års rapport. Vi noterar att det ännu inte skett någon komplettering gällande återstående åtgärder med en uppskattning om när åtgärderna beräknas kunna genomföras. Vi konstaterar samtidigt att kommunstyrelsen avser att inkludera detta i processen för risk- och sårbarhetsanalysen, vilket vi ser positivt på.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen följer upp att föreslagna åtgärder implementeras.



### 3.5 Föreningsbidrag

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p><i>Kultur- och tekniknämnden:</i></p> <p>Bestämmelser (normer) bör hållas uppdaterade och omfatta alla typer av bidrag som nämnden lämnar, även exempelvis arrangemangsbidrag.</p>	<p><i>Kultur- och tekniknämnden:</i></p> <p>Förvaltningen har upprättat ett förslag till revidering av normer för föreningsbidrag. Normerna innefattar alla typer av bidrag under kontot föreningsbidrag.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Normerna reviderades och fast-ställdes av kommunfullmäktige (KF) 2016-03-29.</p> <p>Med anledning av att bidrag förts över från socialnämnden fr.o.m. 2019 har normerna reviderats igen och fastställts av KF 2019-02-25.</p>
<p>Dokumentera rutiner för kontroller och uppföljning av föreningsbidrag.</p>	<p>Förvaltningen har upprättat förslag till rutiner för handläggning, beslut, utbetalning och uppföljning samt förslag till revidering av delegationsordningen.</p>	<p>Rutiner för handläggning, beslut, utbetalning och uppföljning finns.</p> <p>Delegationsordningen reviderades av kultur- och tekniknämnden (KTN) 2016-01-28.</p>
<p>Nämnden bör överväga att införa en beloppsgräns för delegation av beviljande av bidrag.</p>	<p>Handläggarna kontrollerar uppgivet bankkonto eller giro med föreningens namn vid registrering i programmet Booking och utbetalningarna sker via Booking eftersom programmet signalerar om bidrag redan beviljats. Handläggarna upprättar endast förslag till beslut och förvaltningschefen fattar beslut på delegation. Dessa bidragsbelopp styrs av fastställda beloppsgränser, procentuell fördelning eller enligt avtal.</p> <p>Till nämndens förfogande införs en beloppsgräns på 1 basbelopp för förvaltningschefens beslut på delegation förutom avsatta medel enligt avtal. Resterande bidragsbeslut</p>	<p>För att kunna söka bidrag ska föreningen vara anmäld till föreningsregistret. Detta sker genom beslut i KTN. Handläggaren kontrollerar att organisationsnummer och bankkonto/giro är skrivet i föreningens namn. Efter godkänt beslut lägger handläggaren in föreningen i verksamhetssystemet som används för föreningsregister, lokalbokning, fakturering samt utbetalning av föreningsbidrag. Verksamhetssystemet signalerar om bidrag redan beviljats.</p> <p>Handläggarna handlägger ansökningarna och förvaltningschefen fattar beslut på delegation. Bidragsbeloppen styrs oftast</p>

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
	fattas av kultur- och tekniknämnden.	<p>av fastställda beloppsgränser, procentuell fördelning eller enligt avtal.</p> <p>Beloppsgräns har införts, se delegationsordningen som reviderades av KTN 160128.</p> <p>Ansökningar om bidrag till kultur- och tekniknämndens förfogande handläggs av förvaltningschefen.</p> <p>Förvaltningschefen fattar på delegation beslut om avsatta medel enligt avtal samt har möjlighet att fatta beslut om utbetalning av bidrag upp till 1 basbelopp.</p>
Skapa en förteckning över lämnade bidrag för att underlätta kontroller.	Förvaltningen har upprättat en förteckning över bidrag som lämnas.	En årlig förteckning upprättas över beviljade föreningsbidrag.
Klargör vilken återrapportering som ska göras till nämnden gällande föreningsbidrag.	<p>Delegationsbesluten återrapporteras till kultur- och tekniknämnden på nästkommande sammanträde.</p> <p>Uppföljning sker i form av stickprovskontroller av bidragshandläggningen. För bidrag till kultur- och tekniknämndens förfogande kontrolleras att alla utbetalda bidrag använts till avsedda projekt, främst genom besök på plats. Kontrollerna antecknas och rapporteras årligen till kultur- och tekniknämnden.</p>	<p>Delegationsbesluten återrapporteras till kultur- och tekniknämnden på nästkommande sammanträde.</p> <p>Uppföljning sker i form av stickprovskontroller av bidrags-handläggningen. För bidrag till kultur- och tekniknämndens förfogande kontrolleras att alla utbetalda bidrag använts till avsedda projekt, främst genom föreningarnas återrapportering som ska ske när åtgärderna är utförda. Ibland sker även besök på plats. Kontrollerna antecknas och rapporteras årligen till kultur- och tekniknämnden.</p>

### 3.5.1 Bedömning

Vi konstaterar att nämnden genomfört de åtgärder utifrån de svar som lämnades på 2015 års granskning. Vi kan även konstatera att verksamhetssystemet är uppbyggt så att det signalerar i de fall då bidrag redan beviljats. Vi konstaterar att beloppsgräns har införts för delegation av beviljande av bidrag, vilket vi ser positivt på.

Vi ser även positivt på att delegationsbesluten återrapporteras till kultur- och tekniknämnden vid nästkommande sammanträde

## 4 Uppföljning av granskningar genomförda 2016

### 4.1 Beredskap för att hantera ökade behov inom LSS

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p><i>Socialnämnden:</i></p> <p>Beslut tas om boendeplanen ska revideras eller om kartläggning och planering ska göras på annat sätt.</p>	<p><i>Socialnämnden:</i></p> <p>En behovsplan för LSS-bostäder tas fram senast 2017-06-30 efter en genomgripande kartläggning av behovet av framtida bostäder för målgruppen inom LSS.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Nämnden beslutade 2016-11-16 att boendeplan för LSS ska ingå.</p> <p>Bostadsförsörjningsprogram som tas fram gemensamt med samtliga förvaltningar/nämnder och leds av samhällsenheten</p>
<p>Nämnden konkretiserar hur ökade behov ska hanteras, både gällande kompetens och ekonomi.</p>	<p>Det pågår ett projekt i länet med att genomföra titelbyte med tillhörande kompetenskrav inom funktionshinderområdet. Två nya titlar, stödassistent och stödpedagog, införs. Behovet av enhetlig titulatur med tillhörande kompetensnivåer har synliggjorts och utvecklats nationellt utifrån att Nationella kompetensrådet inom funktionshinderområdet (NKR) bildades 2010. Branschen har utifrån rådet kunnat arbeta nationellt med frågor som nya kompetensbehov och nya utmaningar inom verksamhetsområdet stöd, service eller omsorg enligt såväl Socialtjänstlagen (SoL)</p>	<p>Arbetet med titelutbyte inom LSS-verksamhet beräknas slutföras under 2019.</p>

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
	<p>som LSS. Framtida rekryteringar och attraktiva arbetsplatser är också delar för att säkerställa kvalitén i de insatser som ges till de personer som beviljats insatser enligt SoL och LSS. Projektet med att införa nya yrkestitlar och kompetensnivåer har beställts av socialcheferna i Västernorrlands län och ska vara klart 2019-01-01.</p> <p>Timrå kommun arbetar med budget utifrån antagna volymer och styckekostnader. Finns standardkostnader används dessa annars används kostnader baserade på jämförbara kommuner eller på Timrå kommuns kostnader tre år bakåt i tiden uppräknad till aktuell prisnivå.</p>	
<p>En samverkan behöver etableras med andra nämnder för exempelvis planering gällande lokaler och bostäder.</p>	<p>Samverkan med andra nämnder och aktörer beskrivs i behovsplanen.</p>	<p>Kommunfullmäktige uppdrog 2018-11-26 till kommunstyrelsen att påbörja en strategisk planering för att skapa beredskap och förmåga att; möta framtida behov av verksamhetslokaler som exempelvis förskolor, skolor, äldreboenden samt förverkliga kommunens vision. En utgångspunkt för detta ska vara dokumenten "Ekonomisk långtidsprognos till åren 2025 och 2035" och "Översiktsplanen 2035".</p> <p>En första lägesrapport redovisas till kommunstyrelsen i juni 2019. Arbetet leds av kultur och teknik med samtliga förvaltningar/nämnder involverade.</p>

#### 4.1.1 Bedömning

Vi konstaterar att nämnden genomfört merparten av åtgärderna utifrån de svar som lämnades på 2015 års granskning. Vi noterar att en samverkan mellan samtliga nämnder och förvaltningar gällande lokaler och bostäder upprättats, vilket vi ser positivt på. Vi noterar även att arbetet med titulaturbyten pågår och beräknas vara slutfört under 2019.

Vi kan notera att Timrå kommun utifrån länsstyrelsen i Västernorrlands rapport<sup>2</sup> uppgett att de har ett överskott på antal lägenheter för äldre och funktionshindrade.

Vi ser allvarligt på att länsstyrelsen i sin rapport kunde konstatera att Timrå kommun inte har antagit riktlinjer enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar<sup>3</sup>, § 2. Vilket resulterat i att länsstyrelsen bedömer att riktlinjerna inte uppfyller samtliga krav om kommunal bostadsförsörjning samt att kommunen inte tagit hänsyn till relevanta mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Vi rekommenderar att socialnämnden följer upp att arbetet kring titulaturbyten färdigställs.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen följer upp och säkerställer att riktlinjerna är i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, § 2.

#### 4.2 Kompetensförsörjning

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<p><i>Kommunstyrelsen:</i></p> <p>Kommunstyrelsen, i samråd med övriga nämnder, överväger behovet av att sammanföra styrande dokument till ett samlat styrdokument för personal- och kompetensförsörjningsfrågor samt att dokumentationen av kompetensförsörjningsarbetet vidareutvecklas.</p>	<p><i>Kommunstyrelsen:</i></p> <p>Kommunledningskontoret anser att Deloitte AB:s överväganden och bedömningar rörande behov av att samla styrdokument och utveckla dokumentation av kompetensförsörjningsarbetet är viktigt i det fortsatta arbetet.</p>	<p><i>Aktuellt läge:</i></p> <p>Vid revidering av policy och Vägledande råd och bestämmelser har sammanslagning av styrdokument skett vid översyn med syftet att minska antalet.</p>

<sup>2</sup>Bostadsmarknadsanalys, Länsstyrelsen Västernorrland 2018:3

<sup>3</sup> SFS 2000:1383

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
Kommunstyrelsen, i samråd med övriga nämnder, överväger behovet av en strategi för kommunens arbete med arbetsgivarvarumärket.	Kommunchefen bereder under hösten en ny organisation för kommunledningskontoret.  Den nya organisationen och den nya personal- och servicechefen kommer att få i uppdrag att i dialog med nämnder och förvaltningar ta fram en strategi för kompetensförsörjningen. Att skapa ett arbetsgivarvarumärke som uppfattas som attraktivt och särskiljande för kommunens nuvarande och framtida medarbetare är också en rekommendation som bör övervägas.	Planering av kompetensförsörjningen har planerats till 2019 och ligger i aktivitetsplan för HR och nämnderna. Arbetet har initierats och disposition för planen har tagits fram.  <i>Dokumentgranskning:</i>  Vi har tagit del av dispositionen för planen som styrker detta.

#### 4.2.1 Bedömning

Vi konstaterar att nämnden genomfört de åtgärder utifrån de svar som lämnades 2016 års granskning. Vi kan även konstatera att en planering av kompetensförsörjningsarbetet har planerats till 2019, vilket vi ser positivt på.

#### 4.3 Ägarstyrning

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
<i>Kommunstyrelsen:</i>  Utforma och dokumentera kriterier för fullgörandet av uppsikten i bolagen och på det sätt den utövas.	<i>Kommunstyrelsen:</i>  Interna kontrollplaner har fastställts i respektive styrelse i bolagen. Förutsättningen för en aktiv ägarstyrning i en oäkta koncern (saknar gemensamt ägarbolag) har tills nu bedömts tillräcklig med avseende på verksamhetsplan och ägardirektiv. Hur dessa samband ser ut hänvisas till	<i>Aktuellt läge:</i>  Under 2017 och 2018 har nytt arbetssätt tagits fram för att stärka uppsiktsplikten och ägarstyrningen. En tydlig lathund och arbetsmetodik för granskningen har tagits fram. Granskning har utförts och avrapporterats till kommunstyrelsen för beslut för verksamhetsåren 2016-2017. Granskning av 2018 och ägarsamråd genomförs

Revisionens rekommendationer	Nämndens svar/beslut	Aktuellt läge
	<p>revisionsrapportens granskningsdel. Med revisionsrapporten som grund delar kommunledningskontoret de rekommendationer som kommunrevisionen ger.</p> <p>Styrningen över kommunens internkontrollarbete bör utvecklas och innefatta de kommunala bolagen. I de centrala anvisningarna bör en utveckling ske av de övergripande riktlinjerna i de avseenden som kommunrevisionen har rekommenderat. Detta bör innebära att kommunstyrelsens möjligheter att utöva en förbättrad uppsikt över bolagen är möjlig och risken för personberoende minska.</p>	<p>april-maj 2019. Underlag och beslut bifogas som exempel, delar alla dokument som ingår i ärende KS/2018:167 – "Uppsikt av kommunens verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer". Exempel på ägarsamråd bifogas.</p> <p><i>Dokumentgranskning:</i></p> <p>Vi har tagit del av dokumenten som styrker detta.</p>
<p>Bestäm närmare hur rapporteringen ska genomföras och kommuniceras</p>		<p>Se ovanstående.</p>
<p>Se över och dokumentera rapporteringsrutiner så att de utförs lika gentemot bolagen.</p>		<p>Se ovan.</p>
<p>Se till att förteckningen över kommunövergripande styrdokument hålls aktuell och görs tillgänglig för bolagen.</p>		<p>Detta sker inom ramen för ägarsamråd.</p> <p><i>Dokumentgranskning:</i></p> <p>Vi har tagit del av ägarsamråden för de kommunala bolagen som styrker detta</p>



**Timrå-kommun**

Uppföljning av granskningar år 2015-16

2019-04-15

#### **4.3.1 Bedömning**

Vi konstaterar att kommunstyrelsen genomfört de åtgärder utifrån de svar som lämnades 2016 års granskning.

Vi konstaterar även att kommunstyrelsen förstärkt dokumentationsstöden för uppsikten i bolagen. Vi bedömer även att rapporteringen och rapporteringsrutinerna är tydliga och utgör en bra grund för återrapporteringen, vilket vi ser positivt på.

Datum som ovan  
KPMG AB

Oskar Nordmark  
*Kommunal revisor*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.





# Grundläggande granskning - kommunstyrelsen

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2019-01-15

Antal sidor 8



Timrå kommun  
Grundläggande granskning - kommunstyrelsen

2019-01-15

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Målstyrning	5
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	6
4	Risker och utmaningar identifierade av kommunstyrelsen	7

## 1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vi konstaterar att kommunstyrelsen för år 2019 vidtagit åtgärder avseende de synpunkter vi har vad gäller 2018 års styrning mot verksamhetsmålen.

## 2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas risk-analys inför år 2019.

### 2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

### 2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen



**Timrå kommun**  
Grundläggande granskning - kommunstyrelsen

2019-01-15

## **2.4 Ansvarig nämnd**

lakttagelserna i denna rapport avser kommunstyrelsen.

Rapporten är faktagranskad av kommunchef.

## **2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig**

Granskningen har utförts av Oskar Nordmark, kommunal revisor under ledning av Lena Medin, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träffar med presidiet.

## **2.6 Metod**

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till samtliga ledamöter
- Intervjuer med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av styrelsen/nämnden.

### 3 Enkät – resultat

Vi har erhållit svar från 12 av 22 ledamöter och ersättare.

#### 3.1 Kommentarer till granskning år 2017

”Kommunstyrelsen i Timrå har valt att behandla kommunstyrelsens verksamhetsplan samt uppföljning parallellt med att övriga nämnders förslag till budget och verksamhetsplan samt uppföljning bereds till kommunfullmäktige. Kommunledningskontoret har även skickat material till revisionen som styrker att kommunstyrelsen tar ställning till budget på verksamhetsnivå samt att kommunstyrelsen behandlar samtlig verksamhet inom sitt ansvarsområde. Det framgår även att kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för aktiviteter samt måluppfyllelse som följs upp på detta sätt. Detta anses vara ett arbetssätt som i sig tillgodoser kommunallagens krav på styrning av nämnder och styrelser.

För att förtydliga ett aktivt ställningstagande på verksamhetsnivå för kommunstyrelsens budget och verksamhetsplan är det ett rimligt krav att den aktivt behandlas även efter kommunfullmäktiges beslut om budget och verksamhetsplan och därmed fastställs. Av den anledningen föreslås att kommunstyrelsen följer riktlinjerna för övriga nämnder i kommunen och behandlar den med separat beslut om att fastställa budget och verksamhetsplan i december.

När det gäller riskanalys för den interna kontrollen framgår det inte hur pass omfattande riskanalysen ska vara för att vara tillräckligt omfattande. Den kan göras hur stor som helst. Däremot delar kommunledningskontoret revisionens bedömning att det är av vikt att göra den mer omfattande än vid fastställande av kontrollplanen för 2018. Detta bör korrigeras i fastställandet av ny kontrollplan för 2019.”

## 3.2 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	8		3	1
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	7		3	2
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	8	1	2	1
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	10		1	1

I enlighet med det svar som lämnades till 2017 års grundläggande granskning behandlas kommunstyrelsens verksamhetsplan parallellt med att övriga nämnders förslag och verksamhetsplaner bereds till fullmäktige. Således avser även kommunstyrelsens uppföljning av verksamhetsmål kommunen som helhet.

Av delårsrapporten per 2018-08-31 framgår en bedömning av de kommunövergripande målen. Samtliga mål utom de ekonomiska målen bedöms antingen uppnås eller nästan uppnås. Till bedömningen finns kommentarer om åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen. I likhet med föregående år saknas verksamhetsplan för kommunstyrelsens egen verksamhet.

I samband med faktakontrollen påpekade Kommunchefen att kommunstyrelsen för år 2019-2021 fastställt en verksamhetsplan både för kommunstyrelsen som nämnd samt kommunstyrelsens verksamheter.

Vi konstaterar att målet gällande antal servicedeklarationer/förvaltning för kommunstyrelsens ansvarsområde uppgår till sex stycken, trots att kommunstyrelsen endast har fyra stycken bedöms målet uppnås.

Enligt kommunchefen har kommunen under året överfört ansvaret för färdtjänst till kollektivtrafikmyndigheten. Därigenom beslutade även kommunstyrelsen att upphäva servicedeklarationen. Sammantaget uppnås inte styrtalet 6 stycken servicedeklarationer. Kommunfullmäktige har även beslutat att för kommande verksamhetsår inte kräva fler servicedeklarationer utan fullmäktige kommer endast styra på att formulerade servicedeklarationer uppfylls.

### Kommentarer

Vi har tagit del av verksamhetsplanen för 2019-2021<sup>1</sup>. Trots att granskningen avser verksamhetsår 2018 kan vi konstatera att kommunstyrelsen i sin verksamhetsplan för 2019-2021 beskrivit aktiviteter både på verksamhetsnivå och nämndsnivå samt hur dessa bidrar till de kommunövergripande målen. Vi konstaterar därför att kommunstyrelsen för år 2019 vidtagit åtgärder avseende dessa synpunkter.

<sup>1</sup> 2018-12-04, § 344

### 3.3 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt budget för verksamheten?	11			1
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser under året?	11			1
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser <sup>2</sup>	8		3	1

Vi har tagit del av Verksamhetsplanen för 2018-2020 där det framgår att kommunstyrelsen har en fastställd budget för varje enskild verksamhet.

Delårsrapporten per 2018-08-31 visar en positiv avvikelse med drygt 6,1 mnkr där kommunledningskontoret står för drygt 87 % av den positiva avvikelsen. Förklaringar till detta är bland annat på grund av vakanser på enheten, ej förbrukade medel inom verksamhetsutveckling och IT samt att kommunen fått en icke budgeterad ägarutdelning från Midlanda Fastigheter AB på drygt 1,4 mnkr.

Vi har tagit del av uppföljning av ekonomin per september månad<sup>3</sup>. Av beslutet framgår att det totalt sett är en positiv avvikelse på drygt 9 mnkr mot budget.

#### Kommentarer

Vi har inga kommentarer.

### 3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	9		1	2
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	7	1	1	3
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	8		2	2
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	10		1	1

Kommunstyrelsen har fastställt plan för intern kontroll<sup>4</sup>. Av planen framgår 13 områden som har bedömts utifrån risk. Av dessa har tre valts ut till uppföljning av intern kontroll.

Vi har inte tagit del av någon uppföljning av den interna kontrollen för 2018.

<sup>2</sup> En ledamot har på fråga 2.3 svarat att beslut inte fattas från styrelsen utan av andra verksamheter.

<sup>3</sup> 2018-11-06, §06

<sup>4</sup> 2018-02-06, §12



**Timrå kommun**

Grundläggande granskning - kommunstyrelsen

2019-01-15

Enligt kommunchefen kommer en uppföljning av den interna kontrollen för 2018 att behandlas av kommunstyrelsen den 15 januari 2019.

*Kommentarer*

Vi har inga kommentarer

## **4 Risker och utmaningar identifierade av kommunstyrelsen**

Av kommunstyrelsen identifierade risker är:

- Socialnämnden backar ekonomiskt
- Förändringar i ekonomin i hela landet
- Skatteunderlag, konjunktur och ofinansierade uppgifter från staten

2019-01-15

KPMG AB

Oskar Nordmark  
Kommunal revisor

Lena Medin  
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.





# Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-12-05

Antal sidor 8



Timrå kommun

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

2018-12-05

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Målstyrning	5
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	7
4	Risker och utmaningar identifierade av nämnden	8

## 1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning i huvudsak fungerar tillfredsställande. Vi bedömer dock att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser, se avsnitt 3.
- att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål, se avsnitt 3.2.
- att en mer omfattande riskanalys genomförs som grund för intern kontrollplanen, se avsnitt 3.4.

## 2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas riskanalys inför år 2019.

## 2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

## 2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

## 2.4 Ansvarig nämnd

lakttagelserna i denna rapport avser barn- och utbildningsnämnden.

Rapporten är faktagranskad av förvaltningschef barn- och utbildningsförvaltningen.

## 2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Oskar Nordmark, kommunal revisor under ledning av Lena Medin, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träffar med presidiet.

## 2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till samtliga ledamöter
- Intervjuer med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av styrelsen/nämnden.

### 3 Enkät – resultat

Vi har erhållit svar från 10 nämndens 20 ledamöter och ersättare.

Vi rekommenderar att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser.

#### 3.1 Kommentarer till granskning år 2017

KPMG genomförde på uppdrag av kommunens revisorer motsvarande granskning under år 2017. Barn- och utbildningsnämnden svarade på rekommendationerna till denna granskning:

”Barn- och utbildningsnämnden följer upp de övergripande målen enligt den struktur som är framtagen utifrån kommunfullmäktiges beslut gällande budgetprocess.

Barn- och utbildningsnämnden lämnar förslag på budget- och verksamhetsplan som sedan processas i budgetberedning inför beslut i kommunfullmäktige. Efter kommunfullmäktiges beslut fattar barn- och utbildningsnämnden ett slutligt beslut gällande budget- och verksamhetsplan för kommande år. Beslutstext inför 2018 var ”Barn- och utbildningsnämnden beslutar godkänna upprättad budget- och verksamhetsplan 2018-2020”. Beslutet fattades 7 mars 2018.

Hösten 2017 anställdes en verksamhets- och kvalitetskontroller. En del i den positionen handlar om att arbeta med riskanalyser och intern kontroll. Vi kommer därför att under hösten 2018 genomlysa området så att vi inför internkontrollplan 2019 känner oss trygga med de områden som ska kontrolleras.”

## 3.2 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten <sup>1</sup>	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	7		2	1
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	6		3	1
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	7		2	1
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	5	1	3	1

Nämnden har i sin verksamhetsplan för år 2018 – 2020<sup>2</sup> kommenterat kommunens strategier utifrån nämndens verksamhet. Fullmäktiges mål för hela kommunen framgår också av dokumentet. Dessa ska enligt den modell som presenteras i inledningen av verksamhetsplanen brytas ner till aktiviteter för att därefter följas upp.

Ett antal aktiviteter tas upp i verksamhetsplanen som enligt inledningen ska leda till att kommunen uppnår mål och vision. I enlighet med tidigare år kan vi inte se till vilket av kommunfullmäktiges mål som respektive aktivitet är kopplad till. Därigenom bedömer vi att aktiviteterna såsom de är utformade är svåra att utvärdera i vilken mån de bidrar till måluppfyllelse.

Enligt förvaltningschefen följer nämnden regelbundet upp målen enligt det systematiska kvalitetsarbetet.

Vad gäller de mål som kommunfullmäktige har fastställt har det inte skett någon uppföljning av merparten utav målen under perioden januari 2018 till november 2018. Vi konstaterar även att utifrån delårsrapporten sker en sammanställning av samtliga nämnders resultat vilket innebär att det är svårt att följa hur väl respektive nämnd uppfyller målen.

### Kommentarer

Vi konstaterar utifrån svaret som lämnades gällande 2017 års grundläggande granskning att nämnden inte fastställer mål och aktiviteter utan att detta sker av kommunfullmäktige.

Vi anser att det är viktigt att också styra, och därmed även följa upp, mot de mål som kommunfullmäktige fastställt i verksamhetsplanen. I och med att merparten av fullmäktiges mål endast följs upp en gång per år saknar nämnden möjligheten att vidta åtgärder under året. Uppföljningen blir således endast en form av efterkontroll.

Vi anser att nämnden regelbundet behöver följa upp att aktiviteterna genomförs samt deras effekt på fullmäktiges fastställda mål. Även utfallet av själva målvärdet bör regelbundet följas upp. Om aktiviteterna inte är effektiva och/eller om målen inte

<sup>1</sup> En ledamot har svarat att denne är ersättare i nämnden och sällan tjänstgjort.

<sup>2</sup> 2017-09-13, 84

bedöms uppnås bör nämnden fatta beslut om måluppfyllande åtgärder. Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

### 3.3 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt budget för verksamheten?	9			1
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser under året? <sup>3</sup>	8		1	1
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser <sup>4</sup>	7		1	2

Nämnden fastställde Budget- och verksamhetsplan för 2018-2020<sup>5</sup> i februari 2018<sup>6</sup>

Ekonomirapporten per augusti<sup>7</sup> påvisar en positiv avvikelse på drygt 600 tkr. Den ekonomiska prognosen per helår beräknas till ett överskott med 987 tkr. Orsakerna till detta är främst på grund av att verksamhetsområde förskoleklass beräknas få ett överskott på drygt 1 mnkr på grund av ökade intäkter, Grundsärskolan har under året haft mindre behov av resurser samtidigt som några elever varit integrerade i grundskolan. Grundskolan beräknas få ett underskott på 1,1 mnkr till följd av detta. Även Gymnasiesärskolan har högre kostnader än budgeterat, drygt 1 mnkr i underskott beräknas per helår till följd av ökade kostnader då ersättningen till andra aktörer har ökat samt ökade skolskjutskostnader.

#### Kommentarer

Vi har inga kommentarer.

<sup>3</sup> En ledamot har till fråga 2.2 svarat att det är ekonomen som presenterar rapporten.

<sup>4</sup> En ledamot har till fråga 2.3 svarat att det inte varit nödvändigt att vidta åtgärder på grund av att nämnden klarat de ekonomiska målen.

<sup>5</sup> BUN 2017-09-13 § 84

<sup>6</sup> BUN 2018-02-07 § 14

<sup>7</sup> BUN 2018-10-15 § 319

### 3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	8			2
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	6		2	2
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	6		2	2
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister <sup>8</sup>	4		4	2

En ledamot har till fråga 3.4 kommenterat att interkontrollplanen kommer att revideras.

Nämnden har fastställt plan för intern kontroll år 2018<sup>9</sup>. Planen omfattar sex områden som ska följas upp. Till varje område framgår en bedömning av risk.

Vi har även tagit del av uppföljning av 2017 års intern kontroll<sup>10</sup>. Av rapporten framgår att samtliga kontroller förutom en av rutinerna, kontroll av utdrag ur belastningsregistret, varit utan anmärkning<sup>11</sup>. Avseende kontrollen av belastningsregistret framgår att det saknas utdrag ur belastningsregistret för nio personer.

#### Kommentarer

Utifrån det svar som lämnades på 2017 års granskning bedömer vi att de rekommendationer som lämnades 2017 ännu inte har implementerats. Därigenom konstaterar vi att i enlighet med tidigare år så bör riskanalysen omfatta samtliga väsentliga processer, och inte enbart de som valts ut för uppföljning. Trots att kontrollerna för år 2016 bedömdes vara effektiva valdes dessa ut för att följas upp även för år 2017 och 2018, vilket kan vara en indikation på att riskanalysen inte är ändamålsenlig. Vi rekommenderar att en mer omfattande riskanalys genomförs som grund för internkontrollplanen till 2019.

<sup>8</sup> En ledamot har till fråga 3.4 kommenterat att interkontrollplanen kommer att revideras.

<sup>9</sup> 2016-12-21, § 152

<sup>10</sup> 2018-02-07, § 8

<sup>11</sup> 2018-02-07, § 15





**Timrå kommun**

Grundläggande granskning – barn- och utbildningsnämnd

2018-12-05

## **4 Risker och utmaningar identifierade av nämnden**

Nämnden har identifierat kompetensförsörjningen tillsammans med lönekostnader och framtida lokalbehov som utmaningar för nämnden.

2018-12-05

KPMG AB

Oskar Nordmark  
*Kommunal revisor*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Grundläggande granskning - socialnämnd

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-12-05

Antal sidor 9



Timrå kommun  
Grundläggande granskning - socialnämnd

2018-12-05

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Kommentarer till granskning år 2017	4
3.2	Målstyrning	5
3.3	Ekonomistyrning	6
3.4	Uppföljning av intern kontroll	8
4	Risker och utmaningar identifierade av nämnden	9

## 1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vi rekommenderar att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser, se avsnitt 3.

Vår bedömning är att nämndens svar om åtgärder till 2017 års grundläggande granskning inte implementerats, se avsnitt 3.1.

Vi bedömer att de övergripande målen bör tydliggöras dels i syfte att tydliggöra hur de nämndens aktiviteter som fastställts och de övergripande målen men främst i syfte att göra målen mätbara, se avsnitt 3.2.

Vi konstaterar att nämnden löpande följt upp ekonomin. Prognosen har under året kraftigt försämrats. Vi anser att processen för att säkerställa tillförlitliga prognoser behöver ses över. Vi bedömer även att de åtgärder som tagits för att klara innevarande budget inte är tillräckliga, se avsnitt 3.3.

Vi bedömer att flera av de angivna kontrollåtgärden ofta är begränsade till en efterkontroll, internkontrollen behöver därför effektiviseras se avsnitt 3.4.

## 2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas riskanalys inför år 2019.

## 2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

## 2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

## 2.4 Ansvarig nämnd

lakttagelserna i denna rapport avser socialnämnd.

Rapporten är faktakontrollerad av socialnämndens ordförande samt förvaltningschef.

## 2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Oskar Nordmark, kommunal revisor under ledning av Lena Medin, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träffar med presidiet.

## 2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till samtliga ledamöter
- Intervjuer med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av styrelsen/nämnden.

### 3 Enkät – resultat

Vi har erhållit svar från 14 av 22 ledamöter och ersättare.

Vi rekommenderar att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser.

#### 3.1 Kommentarer till granskning år 2017

KPMG genomförde på uppdrag av kommunens revisorer motsvarande granskning under år 2017. Socialnämnden svarade på rekommendationerna till denna granskning vad gäller verksamhetsmålen:

”Till respektive mål finns ett eller flera styrtal med målvärden. Det var socialnämndens aktiva ställningstagande att mål och styrtal var av omfattande volym varför några specifika mål eller styrtal inte tillfördes nämndens verksamhetsplan. I de verksamhetsplaner som finns på verksamhetsnivå har ytterligare mål specificerats.

Socialnämnden kommer att bidra till att synliggöra hur de olika aktiviteterna bidrar till målen.

Både i periodrapporter och i kvartalsrapporter redovisas beslutade åtgärder på tjänstemannanivå. Därutöver beslutar nämnden om uppdrag som kan vara relaterade till åtgärder för att nå målen.

Socialnämnden kommer att bidra till att utveckla uppföljning och analys för att bedöma måluppfyllelse och eventuella åtgärdsbehov för måluppfyllelse.”

KPMG genomförde även en fördjupad granskning av kommunens styrmodell. Av kommunstyrelsens svar framgår att kommunstyrelsen avser att se över kommunens styrmodell och ledningsfilosofi. Vidare uppmanades samtliga nämnder att se över möjligheten att precisera och vid behov lägga till mål i verksamhetsplan och budget.

##### *Kommentar*

Vi konstaterar att åtgärder fastställdes till följd av den grundläggande granskningen men att dessa ännu inte är inarbetade i verksamhetsplanerna.

## 3.2 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	8		4	2
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	8		4	2
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	11		2	1
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	7	1	4	2

Nämnden har i sin verksamhetsplan för år 2018 – 2020<sup>1</sup> kommenterat kommunens strategier utifrån nämndens verksamhet. Fullmäktiges mål för hela kommunen framgår också av dokumentet. Dessa ska enligt den modell som presenteras i inledningen till verksamhetsplanen brytas ner till aktiviteter för att därefter följas upp.

I verksamhetsplanen finns också ett antal aktiviteter som enligt inledningen ska leda till att kommunen uppnår mål och vision. Det framgår däremot inte vilket av kommunfullmäktiges mål som aktiviteten är kopplad till.

Kommunfullmäktiges mål följs upp per april, augusti samt per årsskiftet utifrån de fastställda styrtalen. Vi har tagit del av uppföljningen per augusti. Uppföljningen har avsett målen:

- Våra brukare/klienter/patienter inom äldreomsorgen och andra behövande känner sig trygga med den omsorg vi ger dem
- Våra ledtider följer servicedeklarationen

I princip är det bara det första av de två målen som har följts upp. Avseende det andra målet konstateras att det är för krävande att ange hur många som omfattas av servicedeklarationerna och att det är en för stor åtgärd för att kunna presenteras i delårsrapporten.

Ytterligare tre mål (ständiga förbättringar, engagerade och stolta medarbetare samt ständig kompetensutveckling) finns med i uppföljningsdokumentet men har inte kommenterats.

Uppföljningen omfattar inga kommentarer om de aktiviteter som är beslutade bedöms ge avsedd effekt.

### *Kommentarer*

I likhet med tidigare år bedömer vi att aktiviteterna såsom de är utformade är svåra att utvärdera i vilken mån de bidrar till måluppfyllelse. Detta då nämnden regelbundet bör följa upp målen/aktiviteterna och om avvikelse konstateras besluta om måluppfyllande åtgärder. Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

<sup>1</sup> 2017-12-20 § 171

### 3.3 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt budget för verksamheten?	11		2	1
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser under året? <sup>2</sup>	11		2	1
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	9		4	1

En ledamot har till frågan 2.2 och 2.3 kommenterat att det funnits problem i att följa upp ekonomin till följd av bristande information från ekonomiavdelningen samt att beslut inte kunnat tas fullt ut till följd av bristen av ekonomiska rapporter. En ledamot har även till fråga 1.4<sup>3</sup> kommenterat att nämnden har haft svårt att få de ekonomiska rapporterna på grund av en ny ekonomisk organisation samtidigt som ekonomichefspositionen inte varit tillsatt under stora delar av året.

Nämnden antog 2017-12-20 en detaljbudget för år 2018<sup>4</sup>.

Följande tillfällen har vi noterat att nämnden följt upp ekonomin:

Sammanträdesdatum	Rapportdatum	Resultat per rapportdatum	Prognos för år 2018	Förvaltningens kommentarer
2018-03-21	2018-02-28	- 3,5 mnkr	Saknas	
2018-04-27	2018-03-31	-8,7 mnkr	- 10,9 mnkr	En rad åtgärder presenterades i prognosen för att minska personalkostnaderna.
2018-05-22	2018-04-30	- 11 mnkr	Saknas	
2018-06-25	2018-05-31	- 15 mnkr	Saknas	Åtgärdsplan antas.
2018-08-29	2018-07-31	- 26 mnkr	Saknas	Åtgärdsplan antas
2018-09-19	2018-08-31	- 30 mnkr	- 35 mnkr	Åtgärdsplan antas

<sup>2</sup>

<sup>3</sup> Vår bedömning är att kommenterar om ekonomirapporter hör till detta avsnitt.

<sup>4</sup> § 171



Sammanträdesdatum	Rapportdatum	Resultat per rapportdatum	Prognos för år 2018	Förvaltningens kommentarer
2018-10-26	2018-09-30	- 33 mnkr	Saknas	Socialnämnden beslutade även att ansöka om ett tilläggsanslag för år 2018 på 8,6 mnkr för underfinansierade områden.
2018-11-21	2018-10-31	- 36 mnkr	Saknas	

Enligt de kommentarer som lämnats till de ekonomiska rapporterna beror underskottet främst på ökat antal verkställda timmar inom äldreomsorgen, personalkostnader inom äldreomsorgen, ökade kostnader kopplat till LSS/SFB personlig assistans, ökade kostnader inom individ- och familjeomsorg, ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd (EKB) samt lägre intäkter inom EKB.

Vi har tagit del av åtgärdsplanen per november och december månad som innefattar en handlingsplan för effektiviseringar. De förslagna åtgärderna innefattar bland annat avveckling av totalt 6,5 årstjänster bland annat inom omsorgsboende, daglig verksamhet, samordnare för sjuksköterskor, biståndsenheten samt en enhetschefstjänst.

#### *Kommentarer*

Nämnden har antagit handlingsplaner men vi konstaterar att dessa inte är tillräckliga för att klara innevarande års budget. Vi är oroade över bristande budgetföljsamhet.

Vi konstaterar att nämnden löpande följt upp ekonomin. Vi konstaterar även att det saknas prognoser per helår vid merparten av de ekonomiska rapporterna samtidigt som de ekonomiska resultaten under året kraftigt försämrats. Vi anser att processen för att säkerställa tillförlitliga prognoser behöver ses över.

Vi rekommenderar att nämnden förstärker arbetet mot en ekonomi i balans.

### 3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	9		1	4
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	5	1	2	6
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	7	1	2	4
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	10		1	3

Nämnden har upprättat en riskanalys som ligger till grund för internkontrollplanen. Internkontrollplanen<sup>5</sup> omfattar sex punkter. Vi har inte tagit del av någon uppföljning av intern kontroll för år 2018

Enligt förvaltningschefen presenteras uppföljning av internkontrollen en gång per verksamhetsår i samband med rapportering till kommunstyrelsen.

#### Kommentarer

Vi ser positivt på att nämnden har tagit fram en risk- och väsentlighetsanalys som grund för uppföljning av intern kontroll. Däremot ser vi att ett antal identifierade risker inte resulterat i någon punkt i internkontrollplanen, t.ex. risken för hot och våld som bedöms som stor. Någon kommentar till att hot och våld inte följs upp enligt planen för uppföljning av intern kontroll framgår inte.

Vi bedömer att flera av de angivna kontrollåtgärden ofta är begränsade till en efterkontroll, och att uppföljningen därför får karaktären av rapportplan. Genom att identifiera kontroller som förhindrar att fel uppstår blir processen mer effektiv och risken för fel mindre. Vi anser att nämnden i högre grad bör fokusera på att följa upp sådana kontroller.

<sup>5</sup> 2018-02-21, § 27



Timrå kommun  
Grundläggande granskning - socialnämnd

2018-12-05

## 4 Risker och utmaningar identifierade av nämnden

Av nämnden identifierade risker är:

- Bristande ekonomiska rapporter
- Ekonomi utifrån lagstyrda verksamheter där ökningen av brukare gör det omöjligt att hålla budget

2018-12-05

KPMG AB

Oskar Nordmark  
*Kommunal revisor*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Grundläggande granskning – kultur- och tekniknämnd

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-12-05

Antal sidor 8



Timrå kommun

Grundläggande granskning – kultur- och tekniknämnd

2018-12-05

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Målstyrning	4
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	7
4	Risker och utmaningar identifierade av nämnden	8

## 1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning i huvudsak fungerar tillfredsställande. Vi bedömer dock att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser, se avsnitt 3.
- att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål, se avsnitt 3.2.

## 2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas riskanalys inför år 2019.

## 2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

## 2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

## 2.4 Ansvarig nämnd

laktagelserna i denna rapport avser kultur- och tekniknämnden.

Rapporten är faktagranskad av controller på kultur- och teknikförvaltningen samt förvaltningschef.

## 2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Oskar Nordmark, kommunal revisor under ledning av Lena Medin, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träffar med presidiet.

## 2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till samtliga ledamöter
- Intervjuer med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av styrelsen/nämnden.

### 3 Enkät – resultat

Vi har erhållit svar från 14 av 22 ledamöter och ersättare.

Vi rekommenderar att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser.

#### 3.1 Kommentarer till granskning år 2017

KPMG genomförde på uppdrag av kommunens revisorer motsvarande granskning under år 2017. Kultur- och tekniknämnden svarade på rekommendationerna till denna granskning:

”-Kommunfullmäktige har beslutat om övergripande mål som utgör god ekonomisk hushållning. Målen har kompletterats med styrtal och målvärden för att kunna följa upp att verksamheten är på väg i rätt riktning. I dokumentet Styrtalet och målvärden (se bilaga) framgår även när uppföljning ska ske samt vem/vilken förvaltning som är ansvarig.

Nämnden fastställer inte målen, det sker av kommunfullmäktige.

Risken för brister vid delegering av arbetsmiljöansvar har bedömts som hög men saknas i planen för uppföljning av intern kontroll. Under 2017 har alla chefer gått arbetsmiljöutbildning och från 2018 finns kontrollen att alla nyanställda chefer ska ha gått arbetsmiljöutbildning med i internkontrollplanen.

Detaljer om resultat per kontroll av den interna kontrollen redovisas under ärendet Rapportering och informationsärenden eftersom man tidigare har redovisat kontroller flera gånger per år. Från 2018 kan rapporterna redovisas i ärendet Intern kontroll.”

#### 3.2 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten <sup>1</sup>	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	10		3	1
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	9		2	3
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	11			3
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser <sup>2</sup>	8		2	4

<sup>1</sup> En ledamot har till samtliga frågor tillagt att denne är helt ny i nämnden och därav inte hunnit sätta sig in i frågorna.

<sup>2</sup> En ledamot har till fråga 1.4 angett att denne är ersättare och således endast deltagit vid ett fåtal tillfällen.



Nämnden har i sin verksamhetsplan för år 2018 - 2020<sup>3</sup> kommenterat kommunens strategier utifrån nämndens verksamhet. Dessa ska enligt den modell som presenteras i inledningen till verksamhetsplanen brytas ner till aktiviteter för att därefter följas upp

I verksamhetsplanen finns också ett antal aktiviteter som enligt inledningen ska leda till att kommunen uppnår mål och vision. Det framgår däremot inte vilket av kommunfullmäktiges mål som aktiviteten är kopplad till. Det har däremot inte skett någon uppföljning av målen under perioden januari 2018 till november 2018. Enligt det dokument vi har tagit del av sker detta endast för utfallet per december.

#### *Kommentarer*

Vi konstaterar utifrån svaret som lämnades gällande 2017 års grundläggande granskning att nämnden inte fastställer mål och aktiviteter utan att detta sker av kommunfullmäktige.

I och med att uppföljningen av de kommunövergripande målen endast sker en gång per år saknar nämnden möjligheten att vidta åtgärder under året. Uppföljningen blir således endast en form av efterkontroll.

Vi anser att nämnden regelbundet behöver följa upp att aktiviteterna genomförs samt deras effekt på det övergripande målet. Även utfallet av målvärdet bör regelbundet följas upp. Om aktiviteterna inte är effektiva och/eller om målen inte bedöms uppnås bör nämnden fatta beslut om måluppfyllande åtgärder. Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

---

<sup>3</sup> 2017-09-12 § 104

### 3.3 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt budget för verksamheten?	10			1
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser under året?	10			1
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	7	1	2	1

Nämnden antog den 12 september 2017<sup>[1]</sup> en budget för verksamheten.

Ekonomirapporten per augusti 2018 påvisar en positiv avvikelse på närmare 3,8 mnkr vilket delvis förklaras av de kommentarer som lämnas i rapporten. Några av de förklaringar som lämnas är en intäkt avseende försäkringsersättning om 2,1 mnkr som inte varit budgeterad. Vidare framgår ett antal besparingar som genomförts för att täcka de underskott som finns avseende snöröjning och taksrottning.

Prognosen för helåret som lämnas per augusti visar att nämnden räknar med att uppnå budget.

#### *Kommentarer*

Vi har inga kommentarer.

---

<sup>[1]</sup> 2017-09-12 § 104

### 3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	10			1
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	1		1	9
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	5	1	2	3
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	5	1	3	2

En plan för internkontroll fastställdes januari 2018<sup>4</sup>. 2018 års internkontrollplan utgår från en risk och väsentlighetsanalys tagen av nämnden.

En uppföljning av intern kontrollen är gjord för år 2017<sup>5</sup> där det framgår att kontrollerna har genomförts enligt plan och resultatet visar att den interna kontrollen är god. Däremot återfinns inga detaljerade uppgifter om resultaten per varje enskild kontroll.

Vi har inte tagit del av någon löpande uppföljning av internkontrollen för år 2018.

#### *Kommentarer*

Vi konstaterar att nämnden följer upp intern kontroll. Vi anser i enlighet med föregående år att nämnden bör överväga att få mer information om resultatet av uppföljningen.

---

<sup>4</sup> 2018-01-25, § 4

<sup>5</sup> 2018-01-25, § 4



Timrå kommun

Grundläggande granskning – kultur- och tekniknämnd

2018-12-05

## 4 Risker och utmaningar identifierade av nämnden

Det bristande underhållet som kommunen har av sitt fastighetsbestånd leder till akuta och kostsamma men nödvändiga åtgärder, är en av de risker som nämnden identifierat. Övriga utmaningar som nämns är problemen att hålla budget på grund av oförutsedda kostnader samt kostnader kopplat till Timrå IK.

2018-12-05

KPMG AB

Oskar Nordmark  
*Kommunal revisor*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Grundläggande granskning – miljö- och byggnadsnämnd

Revisionsrapport

Timrå kommun

KPMG AB

2018-12-05

Antal sidor 9



Timrå kommun

Grundläggande granskning – miljö- och byggnadsnämnd

2018-12-05

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Enkät – resultat	4
3.1	Målstyrning	5
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	6
4	Risker och utmaningar identifierade av styrelsen/nämnden	8

## 1 Sammanfattning

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vår sammanfattande bedömning är att nämndens styrning och uppföljning bör formaliseras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser, se avsnitt 3.
- att nämnden fastställer och följer upp mål för verksamheten, se avsnitt 3.2
- att nämnden genomför en riskanalys för att säkerställa att uppföljning av intern kontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna, se avsnitt 3.4

## 2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisnings-system och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har ledamöterna i styrelse och nämnder fått frågor skickat till sig via en webbenkät. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Informationen från träffar med respektive presidie beaktas även vid revisionernas riskanalys inför år 2019.

## 2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

## 2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

## 2.4 Ansvarig nämnd

laktagelserna i denna rapport avser miljö- och byggnadsnämnd.

Rapporten är faktagranskad av förvaltningschef miljö-och byggnadsnämnden.

## 2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Oskar Nordmark, kommunal revisor under ledning av Lena Medin, kundansvarig och certifierad kommunal revisor.

Kommunens revisorer har deltagit i träff med representanter från nämnden den 14 maj 2018.

## 2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Enkät till samtliga ledamöter
- Intervjuer med presidiet
- Dokumentstudier av underlag erhållits av styrelsen/nämnden.



### 3 Enkät – resultat

Vi har erhållit svar från 13 av 22 ledamöter och ersättare.

Vi rekommenderar att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser.

#### 3.1 Kommentarer till granskning år 2017

KPMG genomförde på uppdrag av kommunens revisorer motsvarande granskning under år 2017. Miljö- och byggnadsnämnden svarade på rekommendationerna till denna granskning:

”Kommunfullmäktige har beslutat om övergripande mål som utgör god ekonomisk hushållning. Målen har kompletterats med styrtal och målvärden för att kunna följa upp att verksamheten är på väg i rätt riktning. Nämnden är gemensamt ansvarig för några av fullmäktiges mål/styrtalen. Dessa följs upp och rapporteras till nämnd tre gånger per år.

På nämndens sammanträde i januari 2018 beslutade nämnden om tilläggsbudget för verksamheterna. I övrigt är det fullmäktige som beslutar om budget för de respektive verksamheterna. Nämnderna ansvarar för att hantera verksamheterna inom tilldelad budget. Uppföljning på sammanträdena sker genom muntlig och skriftlig redovisning på verksamhetsnivå. Den skriftliga sammanställningen skickas ut tillsammans med de övriga nämndhandlingarna.

Riskenalyserna utförs ungefär vartannat år. Nämnden delar revisionens mening att nämndens hantering ska innefatta den senaste riskenalysen för att säkerställa att internkontrollen omfattar de mest väsentliga kontrollerna.”

## 3.2 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	11		1	1
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara <sup>1</sup>	10		2	1
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	12		1	
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	10		1	2

Nämnden har enligt uppgift inte fastställt några egna verksamhetsmål utan arbetar utifrån den kommunövergripande verksamhetsplanen. I den finns ett antal mål som direkt eller indirekt är applicerbara på nämnden verksamhet. Därutöver finns servicedeklarationer med mål för verksamheten, t.ex. max fyra veckors handläggningstid för ett bygglov och max 3 veckors handläggningstid på tillsyn av avlopp.

Enligt förvaltningschefen sker uppföljningen av målen tre gånger per år, första kvartalet (tidigare första tertialet), andra tertialet samt i årsbokslutet. Förvaltningschefen nämner att det tidigare har gjorts uppföljning tertial 1 & 2 men att kommunen inför detta år valt att följa upp första kvartalet. Därigenom är denne osäker på om förvaltningen fått i uppdrag att redovisa detta för nämnden.

Vi har tagit del av delårsrapporten där två av de fyra målen har följts upp. Både målet "Våra ledtider följer servicedeklarationen" samt "Vi är engagerade och stolta medarbetare i Timrå kommun" har följts upp och har inga avvikelser. De två andra målen "Vi har en ständig kompetensutveckling inom det egna arbetsområdet" samt "vi arbetar med ständiga förbättringar" följs upp i december.

### Kommentarer

Vi konstaterar utifrån svaret som lämnades gällande 2017 års grundläggande granskning att nämnden inte fastställer mål och aktiviteter utan att detta sker av kommunfullmäktige.

I och med att uppföljningen av målen i vissa fall endast sker en gång per år saknar nämnden möjligheten att vidta åtgärder under året. Uppföljningen blir således endast en form av efterkontroll.

Vi anser att nämnden regelbundet behöver följa upp att aktiviteterna genomförs samt deras effekt på det övergripande målet. Även utfallet för målvärdet bör regelbundet följas upp. Om aktiviteterna inte är effektiva och/eller om målen inte bedöms uppnås

<sup>1</sup> Två Ledamöter har till fråga 1.2 svarat att nämnden har konkretiserat målen där det är möjligt samt att det endast skett på de ekonomiska målen och servicemålen.

bör nämnden fatta beslut om måluppfyllande åtgärder. Vi rekommenderar därför att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

### 3.3 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Har styrelsen/nämnden fastställt budget för verksamheten?	12		1	
2.2	Följer nämnden upp ekonomin och upprättar prognoser under året? <sup>2</sup>	12		1	
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	9		2	2

Ekonomirapporten per augusti påvisar en positiv avvikelse på drygt 400 tkr något som bedöms vara på grund av ett litet överskott inom bostadsanpassningssidan. Den ekonomiska prognosen per helår är enligt budget.

Vi har även tagit del av ekonomirapporten per mars och konstaterar budgeten är marginellt justerad mellan mars och augusti 2018.

#### Kommentarer

Inga kommentarer.

### 3.4 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Antal			
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	11		1	1
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	8			5
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	12			1
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	10			3

<sup>2</sup> En ledamot har till fråga 2.2 kommenterat att det är förvaltningen som gör både analys och prognos gällande ekonomin.



**Timrå kommun**

Grundläggande granskning – miljö- och byggnadsnämnd

2018-12-05

Nämnden har fastställt en plan för intern kontroll 2018<sup>3</sup>. I enlighet med föregående år innehåller planen ett antal kontroller av ekonomiska transaktioner men även granskning av ett antal ärenden inom miljöenheten.

Nämndsekreteraren rapporterar vid i stort sett varje sammanträde om resultatet uppföljningen av intern kontroll avseende fakturor. Enligt de protokoll som vi tagit del av fanns två inrapporterad avvikelse gällande fakturahanteringen som inträffat på grund av att handläggare missat att fylla i en del av underlaget till fakturan.

Vi har inte tagit del av någon riskanalys för 2018 års internkontrollplan. Det framgår vid uppföljningen av 2017 års intern kontroll att samma plan som föregående år användes.

*Kommentarer*

I enlighet med föregående års rekommendationer anser vi att nämnden är ytterst ansvarig för att den interna kontrollen är effektiv. Nämnden påtalade i svaret till 2017 års grundläggande granskning att riskanalyserna genomförs ungefär vart annat år. Vi kan konstatera att två kontrollmoment har bortfallit, kontroll av reseräkningar och mobiltelefoner, jämfört med 2017 års internkontrollplan.

Vi har däremot inte tagit emot något som bekräftar att dessa förändringar i internkontrollplanen är ett resultat av en ny risk- och väsentlighetsanalys. Därigenom bedömer vi att nämnden bör göra en risk- och väsentlighetsanalys för att kunna identifiera och för att säkerställa att de mest kritiska områdena följs upp.

Vi har vid tidpunkten när denna rapport sammanställts, inte tagit del av den slutliga rapporten avseende intern kontroll.

---

<sup>3</sup> 2018-02-12, § 31



**Timrå kommun**

Grundläggande granskning – miljö- och byggnadsnämnd

2018-12-05

## **4 Risker och utmaningar identifierade av styrelsen/nämnden**

Nämnden har påtalat att det alltid finns oförutsägbara risker och hot och att det inte alltid finns de ekonomiska resurser som krävs för att verksamheterna ska fungera fullt ut. Det bedöms även att förebyggande åtgärder uteblir på grund av avsaknaden av ekonomiska medel.

2018-12-05

KPMG AB

Oskar Nordmark  
*Kommunal revisor*

Lena Medin  
*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.



# Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

Rapport

Timrå kommun

KPMG AB

2019-04-15

Antal sidor 14



Timrå kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

## Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfråga	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod och avgränsningar	5
2.4	Ansvarig nämnd	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningen	6
3.2	Redovisningsprinciper	6
3.3	Balanskrav	7
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	8
3.5	Resultaträkning	9
3.6	Balansräkning	11
3.7	Intern kontroll	12
3.8	Kassaflöde	12
3.9	Investeringsredovisning	12
3.10	Sammanställd redovisning	13

## 1 Sammanfattning

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL<sup>1</sup> bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

### 1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi är allvarligt oroade över resultatutvecklingen. Kommunen redovisar ett underskott för med – 59,1 mnkr vilket är 67,4 mnkr sämre än budget. Kommunstyrelsen har beslutat om att inte återställa underskottet med hänvisning till synnerliga skäl. Vi bedömer att synnerliga skäl inte är förenligt med lagstiftningens intentioner eftersom kommunen inte har en stark finansiell ställning.

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Vi rekommenderar att förvaltningsberättelsen utvecklas med kommentarer och analyser av årets resultat på kommunnivå., se avsnitt 3.5.
- Vi rekommenderar att uppföljning av verksamhetsmålen ses över, se avsnitt 3.4.2.
- Vi anser att kommunen årligen bör pröva anläggningstillgångarnas värde, bl.a. de ishallar, bokfört värde 41 mnkr, som förvärvades år 2015, se avsnitt 3.6.1.
- Vi har även noterat ett antal brister i den interna kontrollen. Vi rekommenderar att dessa åtgärdas, ett arbete som vi uppfattar också pågår, se avsnitt 3.7.

Vi bedömer, beaktat ovan, att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

---

<sup>1</sup> Kommunallag (2017:725)





**Timrå kommun**

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

## **1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål**

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.



Timrå kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

## 2 Bakgrund

Vi har av Timrå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2018. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

### 2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

### 2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

## 2.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL<sup>2</sup> och Skyrev<sup>3</sup>. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Sammanställd redovisning
- Tilläggsupplysningar

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag.
- Översiktlig analys av övriga poster.

## 2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av Bo Glas, ekonomichef, och Hans Jonsson, redovisningsansvarig.

---

<sup>2</sup> Sveriges Kommuner och Landsting

<sup>3</sup> Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

## 3 Resultat av granskningen

### 3.1 Årsredovisningen

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2018. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen.

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

#### *Bedömning*

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

### 3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med KRL och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningsansvarig samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

#### *Bedömning*

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

### 3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information<sup>4</sup> om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens underskott för året uppgår till – 59,1 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster, 5,5 mnkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Årets balanskravsresultat uppgår till -64,6 mnkr.

Enligt kommentarerna så anser kommunstyrelsen att det finns synnerliga skäl att inte återställa underskottet med motiveringen

”Att belasta kommande års resultat genom att återställa ett stort underskott ett enskilt år skulle negativt påverka kommunens långsiktiga möjlighet till god ekonomisk hushållning eftersom betydande kortsiktiga verksamhetsåtgärder skulle riskera att negativt påverka den långsiktiga effektiviteten i kommunens verksamhet.”

Av texten därefter framgår att det inte finns möjlighet att återställa underskottet inom tre år och att planen är att kunna återställa resultat och eget kapital så snart som möjligt.

Kommunstyrelsen beslutade<sup>5</sup> att fastställa årsredovisningen med att reglering av balanskravsresultat inte ska ske med hänvisning till synnerliga skäl.

---

<sup>4</sup> Oktober 2015

<sup>5</sup> § 149 2019-04-19

### *Bedömning*

Enligt prop 2003/04:105 framgår:

”Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena fall där ett frångående från kravet att återställa det egna kapitalet är mycket väl motiverat. Det grundläggande kravet är att de åtgärder som kommunen eller landstinget rent allmänt vidtar måste vara förenliga med god ekonomisk hushållning. Som exempel på synnerliga skäl anges i förarbetena när en kommun eller ett landsting på ett medvetet och tydligt sätt har gjort avsättningar och byggt upp ett avsevärt eget kapital för att kunna möta framtida intäktsminskningar eller kostnadsökningar.”

Vi anser att Timrå kommun inte har byggt upp ett avsevärt eget kapital då soliditeten inklusive pensionsskulden uppgår till – 20,3 %. Att inte återställa årets negativa resultat skulle innebära att det egna kapitalet urholkas.

Vi bedömer att synnerliga skäl inte är förenligt med lagstiftningens intentioner eftersom kommunen inte har en stark finansiell ställning.

## **3.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning**

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

### **3.4.1 Finansiella mål**

Kommunfullmäktige har antagit fyra finansiella mål som i sin tur är fördelade på ett antal styrtalet, bl a resultat och soliditet.

Kommunstyrelsen bedömer att tre mål inte uppnås och att ett mål delvis uppnås.

### **3.4.2 Verksamhetsmål**

Timrå kommuns styrkort för medborgare, utveckling, process och medarbetare innehåller tretton mål. Till målen hör ett antal indikatorer, för vissa framgår värdet i budget och verksamhetsplan medan andra finns dokumenterade i särskilda dokument som vi uppfattar inte är fastställda av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen bedömer att fem av målen uppnås och att sex är nära att nås. Två av målen under perspektivet utveckling uppnås inte.

#### Kommentarer till verksamhetsmålen

Vi konstaterar att några av de angivna målvärdena inte överensstämmer med de beslutade och att några målvärden inte har följts upp.

Vissa av bedömningarna baseras på subjektiva uppskattningar som är svåra att verifiera, bl.a. 3.1 uppnådda servicedeklarationer. Vi saknar även underlag som styrker vissa bedömningar.

Vi rekommenderar att uppföljning av målen ses över.

### 3.4.3 Sammantagen bedömning

Kommunstyrelsen gör i sin sammanfattande bedömning att god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

## 3.5 Resultaträkning

Belopp i mnkr	Utfall 2018-12-31	Prognos 2018 per 2018-08-31	Budget 2018	Utfall 2017-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-1 119,8	-1 092,8	-1 053,6	-1 022,5
Förändring i %, jmf med föregående år	9,5			
Skatteintäkter och statsbidrag	1 060,2	1 063,1	1 064,4	1 043,4
Förändring i %, jmf med föregående år	1,6			
Finansnetto	0,5	-1,0	-2,5	-1,1
Årets resultat	-59,1	-30,7	8,3	19,8
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	105,6	102,9	99,2	98,1

Resultatet uppgår till – 59,1 mnkr vilket är betydligt sämre än budget + 8,3 mnkr. Resultatet är närmare 30 mnkr sämre än prognosen per 2018-08-31.

**Timrå kommun**

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

Socialnämndens underskott uppgår till -46,4 mnkr. Underskottet finns inom äldreomsorgen -12,7 mnkr, omsorg om funktionshindrade – 7,5 mnkr, individ- och familjeomsorgen – 15,4 mnkr och ensamkommande barn – 4,1 mnkr.

Vidare finns ett större underskott för finansförvaltningen, - 18,1 mnkr. Någon förklaring till underskottet hittar vi inte i årsredovisningen.

Av årsredovisningen under kommentarer till mål 5.1 framgår att socialnämnden på uppmaning av kommunstyrelsen upprättat en handlingsplan.

Enligt den sammanställda redovisningen uppgår resultatet till - 59,2 mnkr.

<b>Belopp i mnkr</b>	<b>2018-12-31</b>	<b>2017-12-31</b>
Verksamhetens nettokostnader	-1 111,9	-1 008,6
Skatteintäkter och statsbidrag	1 060,2	1 043,4
Finansnetto	-5,3	-6,4
Extraordinära poster	-1,7	
Skatt	-0,5	-2,8
Årets resultat	-59,2	25,6
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	105,4	97,3

**Bedömning**

Vi saknar en i förvaltningsberättelsen kommungemensam analys med kommentarer till årets resultat. Vår övergripande bedömning är att det av nämndernas berättelser är svårt att få en tydlig förklaring till underskotten. Till exempel saknas kommentarer till finansförvaltningens underskott där vad vi förstår den extra avsättningen för deponier, 9 mnkr, är en förklaring och statsbidrag som budgeterats för barn- och utbildningsnämnden som inte erhöles/sökts eftersom det enligt uppgift saknades budgeterade medel att genomföra aktiviteterna.

Vi rekommenderar att förvaltningsberättelsen utvecklas med kommentarer och analyser av årets resultat på kommunnivå.

Vi är allvarligt oroad över resultatutvecklingen.



## 3.6 Balansräkning

<i>Belopp i mnkr</i>	Kommunen		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Balansomslutning	716,9	782,5	1 351,2	1 344,0
Redovisat eget kapital	208,9	268,0	310,3	368,8
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-149,3	-118,6	-47,2	-17,8
<i>Redovisad soliditet</i>	29%	34%	23%	27%
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse</i>	-21%	-15%	-3%	-1%
Omsättningstillgångar	125,4	189,9	141,5	202,7
Kortfristiga skulder	255,8	283,6	281,0	289,6
<i>Balanslikviditet</i>	49%	67%	50%	70%

### *Bedömning*

Vi konstaterar att soliditeten har försämrats kraftigt vilket förklaras av årets negativa resultat.

Noteras att även likviditeten har försämrats kraftigt, såväl för kommunens som för koncernen som helhet.

Vi anser att kommentarer till nyckeltalen är väsentliga för läsaren och rekommenderar att sådana inarbetas i förvaltningsberättelsen.

### 3.6.1 Anläggningstillgångar

En genomgång av kontot för pågående investeringar visar att det finns projekt som inte är avslutade men där avskrivningarna påbörjats. Vi anser att rutinerna behöver ses över.

Anskaffningsvärdet för den tomtmark som är såld är i princip upptagen till noll kronor.

Vi anser att kommunen årligen bör pröva anläggningstillgångarnas värde, bl.a. de ishallar, bokfört värde 41 mnkr, som förvärvades år 2015.

### 3.6.2 Deponi

Kommunen har en reservering för deponier. Under året har avsättningen ökat med 9 mnkr. En sådan kostnadsberäkning för att täcka återstående deponier är påbörjad och ska enligt uppgift avslutas under år 2019.

### 3.7 Intern kontroll

Vi har i samband med vår granskning noterat brister i den interna kontrollen;

- Behörigheter till redovisningssystem behöver ses över inklusive rutiner för loggkontroller.
- Dokumenterade avstämningar av väsentliga konton inklusive översyn av arbetsfördelningen vid avstämningar.
- Arbetsfördelning i utbetalningsrutinerna.

Ett nytt ekonomisystem med nya rutiner har tagits i bruk efter årsskiftet.

Vi har i samband med granskning av löner under föregående år noterat brister i den interna kontrollen, se separat rapport.

Vi rekommenderar att den interna kontrollen förstärks, och såsom vi uppfattar pågår också ett arbete med att se över rutinerna.

### 3.8 Kassaflöde

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2.

Årets kassaflöde är negativt med -66,7 mnkr och har minskat kommunens likvida medel till 43,8 mnkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till -51,6 mnkr. Investeringarna har belastat kassaflödet med - 38,3 mnkr samt försäljning av finansiella anläggningstillgångar har påverkat kassaflödet positivt med 23,2 mnkr. Nettofinansieringen uppgår till - 38,2 mnkr vilket också motsvarar amorteringar av skulder.

#### *Bedömning*

Kassaflödet har allvarligt påverkats av kommunens negativa resultat.

### 3.9 Investeringsredovisning

Av investeringsredovisningen framgår att årets enskilt största post avser "investeringspott" 14,5 mnkr, av totalt 41,7 mnkr. Åtgärderna som potten använts till kommenteras under kultur- och tekniknämnden.

Investeringsbudgeten uppgår till 110,2 mnkr. En större förklaring är att investeringen avseende simhallen, budget 40 mnkr, inte har kommit så långt.

#### *Bedömning*



Timrå kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2018-12-31

2019-04-15

Även kommentarer till investeringsredovisningen bör finnas i förvaltningsberättelsen.

### 3.10 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

I den sammanställda redovisningen ingår förutom Timrå kommun de helägda bolagen AB Timråbo, Timrå Vatten AB, Midlanda Centrum AB och Wivsta Water AB samt delägda Midlanda Fastigheter (16 %) och Medelpads räddningstjänstförbund (14,5 %).

Under rubriken finansiell analys i årsredovisningens kommenteras resultatet i den sammanställda redovisningen.

KPMG AB

Lars Skoglund

*Auktoriserad revisor*

Lena Medin

*Certifierad kommunal revisor*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.